

लातूर सामाचार

(सांज दैनिक)

प्रकाशन: लातूर

पोष्ट परवाना L2/RNP/OMD- 52/24-26

संस्थापक : स्व.शंकर माधव जडे (स्वातंत्र्य सैनिक)

कार्यकारी संपादक : शिवाजी दयानंद जडे

LATUR SAMACHAR

Email-dainiklatursamachar@gmail.com

दुष्काळग्रस्तांना दिवाळीपूर्वी ५ हजारांची अग्रीम मदत

चारा हमीभावाने खरेदीसह, मुख्यमंत्री फडणवीसांचे ईतर मोठे निर्णय

मुंबई/वृत्तसेवा: राज्यातील दुष्काळाची वाढती तीव्रता लक्षात घेऊन राज्य मंत्रिमंडळाने बळीराजाला मोठा दिलासा देणारे चार महत्त्वपूर्ण आणि ऐतिहासिक निर्णय घेतले आहेत. पूर्वी जाहीर केलेल्या २६५ तालुक्यांमध्ये आणखी ४० तालुक्यांची भर घालत आता राज्यातील तब्बल ३०५ तालुक्यांमध्ये अधिकृतपणे दुष्काळ जाहीर करण्यात आला आहे.

दिवाळीपूर्वी ५ हजारांची अग्रीम मदत

दुष्काळी मदतीची कायदेशीर व तांत्रिक प्रक्रिया पूर्ण होऊन प्रत्यक्ष निधी येण्यास डिसेंबर उजाडतो; परंतु यंदा बळीराजाची दिवाळी अंधारात जाऊ नये यासाठी दिवाळीपूर्वीच शेतकऱ्यांच्या

बँक खात्यात ५ हजार रुपयांचा अग्रिम (आगाऊ) निधी थेट वर्ग करण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळाने घेतला आहे. याशिवाय, मराठवाड्यातील भूजल पातळी खालावल्याने पिण्याच्या

पाण्यासाठी १६ हजार अवैध उपसा जोडण्या तोडण्यात आल्या असून, दुष्काळात शेतकऱ्यांनी घेतलेला संपूर्ण चारा शासन हमीभावाने खरेदी करणार आहे.

मंत्रालयात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या राज्य मंत्रिमंडळाच्या महत्त्वपूर्ण बैठकीनंतर आयोजित संयुक्त पत्रकार परिषदेत ही माहिती देण्यात आली. यावेळी उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा पवार यांच्यासह मंत्रिमंडळातील सहकारी उपस्थित होते. राज्य मंत्रिमंडळाचे दुष्काळ आणि शेतकऱ्यांसाठी ४ मोठे निर्णय घेतले असून दिवाळीपूर्वी खात्यात ५,००० रुपयांचा थेट अग्रिम, पिण्याच्या पाण्यासाठी कठोर पावले, विद्यार्थ्यांची फी माफी सरसकट लागू; चारा हमीभावाने शासन खरेदी करणार, चारा लागवडीला प्रोत्साहन असे निर्णय घेण्यात आले आहेत.

लातूर जिल्ह्यात अनधिकृत पाणी उपसा रोखण्यासाठी तालुकानिहाय पथके

गठीत : जिल्हास्तरीय समन्वयाची जबाबदारी लातूर पाटबंधारे विभागाकडे

लातूर/जिमाका: जिल्ह्यात यंदा अत्यल्प पर्जन्यमान झाल्याने गंभीर दुष्काळसदृश परिस्थिती निर्माण झाली असून, नागरिक आणि जनावरांसाठी ३१ ऑगस्ट २०२७ पर्यंत पिण्याचे पाणी उपलब्ध व्हावे यासाठी जिल्हा प्रशासनाकडून पाण्याचे नियोजन सुरू आहे. या पार्श्वभूमीवर जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांनी जिल्ह्यातील सर्व पाटबंधारे प्रकल्प, लघु तलाव, नदी-नाले यामधून होणारा अनधिकृत पाण्याचा उपसा तात्काळ बंद करण्याचे आदेश जारी केले आहेत. प्रकल्पांच्या बुडीत क्षेत्रातील विहिरींवरून सिंचनासाठी होणारा अनधिकृत उपसा पूर्णपणे थांबवून वीज मोटारी जप्त करण्याची कार्यवाही करण्याच्या सूचना त्यांनी दिल्या आहेत.

आरक्षित पाणीसाठी सुरक्षित ठेवण्यासाठी आणि अनधिकृत उपसा रोखण्यासाठी उपविभागीय अधिकारी तथा उपविभागीय दंडाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रत्येक तालुक्यासाठी संयुक्त पथके स्थापन करण्यात आली आहेत. या संयुक्त पथकांमध्ये तहसीलदार, गट विकास अधिकारी, नगरपालिकेचे मुख्याधिकारी, पाटबंधारे व महावितरणचे उपविभागीय अभियंता, तालुका कृषी अधिकारी आणि स्थानिक पोलीस निरीक्षक यांचा समावेश असणार आहे. याशिवाय, या पथकाला सहकार्य करण्यासाठी तालुकास्तरीय प्रकल्पस्तरीय फिरती पथकेही गठीत करण्यात येणार आहेत. या संपूर्ण मोहिमेच्या जिल्हास्तरीय समन्वयाची जबाबदारी लातूर पाटबंधारे विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्यांवर सोपवण्यात आली आहे.

ग्रामीण भागातील पिण्याच्या पाण्याची टंचाई दूर करण्यासाठी गरजेनुसार खाजगी विहिरी व जलसाठे अधिग्रहित करण्याचे आदेश देण्यात आले असून, महाराष्ट्र भूजल अधिनियम २००९ ची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याबाबत सूचित करण्यात आले आहे. तसेच, विजेच्या तारांवर अनाधिकृत आकडे टाकून होणारा पाण्याचा अपव्यय रोखणे, अवैध वीज कनेक्शन तोडणे आणि नियमभंग करणाऱ्यांवर नियमानुसार कार्यवाही करण्याचे आदेश महावितरण व पाटबंधारे विभागाला दिले आहेत. ज्या प्रकल्पांमध्ये अत्यंत कमी पाणीसाठा आहे, अशा भागात शेतकऱ्यांना सिंचनासाठी नवीन वीज जोडणी देण्यास मनाई करण्यात आली असून, प्राप्त होणाऱ्या तक्रारींची तातडीने स्थळ पाहणी करून निरसन करण्याचे आदेश जिल्हा प्रशासनाने दिले आहेत.

लातूर पोलिसांच्या १२८ गावांना भेटी; पाणीटंचाईच्या पार्श्वभूमीवर गावोगावी समस्या आणि उपाययोजनांवर चर्चा

लातूर/प्रतिनिधी: पाणीटंचाईच्या पार्श्वभूमीवर ग्रामीण भागात निर्माण होणाऱ्या विविध सामाजिक समस्यांची माहिती घेऊन त्यावर प्रभावी उपाययोजना करण्याच्या उद्देशाने लातूर जिल्हा पोलीस दलाच्या वतीने १ ऑक्टोबर २०२६ पासून 'पोलीस आपल्या गावामध्ये' हा उपक्रम राबविण्यात येत आहे. या उपक्रमांतर्गत जिल्ह्यातील २३ पोलीस ठाण्यांच्या हद्दीतील आतापर्यंत १२८ गावांना भेटी देण्यात आल्या असून, ६ हजार ७०२ नागरिकांशी

संवाद साधण्यात आला आहे. पाऊस कमी झाल्यामुळे आगामी काळात पाणीटंचाई, रोजगाराचा प्रश्न, स्थलांतर तसेच त्यातून उद्भवणाऱ्या संभाव्य सामाजिक समस्यांना सामोरे जावे लागू शकते. या पार्श्वभूमीवर ग्रामीण भागातील नागरिकांशी थेट संवाद साधून त्यांच्या अडचणी जाणून घेणे, त्यावर चर्चा करणे आणि स्थानिक पातळीवर कोणत्या उपाययोजना करता येतील, याबाबत जनजागृती करणे हा या उपक्रमाचा

मुख्य उद्देश आहे. या उपक्रमाला गावागावांतून सकारात्मक प्रतिसाद मिळत असून, नागरिक संवाद सत्रांमध्ये उत्कृष्टपणे सहभागी होत आहेत. नागरिक आपल्या समस्या, भावना आणि अपेक्षा मांडत असून, संभाव्य अडचणींवर सामूहिकरीत्या कोणती पावले उचलता येतील, यावरही चर्चा केली जात आहे. त्यामुळे पोलीस आणि नागरिक यांच्यातील संवाद अधिक दृढ होण्यास मदत होत आहे.

प्रभात किरणे

चालवताना वाहन नजर असावी पुढे पाठ असावे वाहनाचे नियमाचे धडे निष्काळजीपणा जो करी अति घाई कुटुंबाला पश्चाताप जग सोडून जाई

इंजि. नागनाथ कलवले
9764788288

कुजबुज

-डॉ. संजय जमदाडे

संविधान हातात घेऊन कॉंग्रेसचा संवैधानिक संस्थांना बदनाम करण्याचा प्रयत्न... मुख्यमंत्री

चिमटा दयाचा

देवीच्या दर्शनास मोठी गर्दी पाहुन, भाविक लोक आहेत असे दिसून येत आहे ! मग बालिकेवर अत्याचार, महिलेवर बलात्कार व महिलेचा छळ का दिसून येत आहे !!

महिलांसाठी कायदे बनवण्याबरोबर महिलांना सक्षम बनवले पाहिजे. - न्यायाधीश श्रीमती.के.पी. गाडे

आंतरराष्ट्रीय बालिका दिनानिमित्त महिलांचे कायदेविषयक शिबिर संपन्न

निलंगा/मोईज सितारी: जन्मापासून तर तिच्या मृत्यूपर्यंत महिलांसाठी कायदे तयार करण्यात आलेले आहेत. लिंगनिदान कायदा, बालविवाह प्रतिबंधक कायदा, हुंडा प्रतिबंधक कायदा, कौटुंबिक हिंसाचार कायदा, पोश कायदा असे अनेक कायदे महिलांसाठी तयार करण्यात आलेले आहेत. वेगवेगळ्या प्रकारचे प्रशिक्षण देवून महिलांना एवढे सक्षम केले पाहिजे की त्यांना कायद्याची गरजच पडू नये यासाठी महाराष्ट्र महाविद्यालय विशाखा कक्ष व निलंगा तालुका विधी सेवा समिती, विधिज्ञ मंडळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने आंतरराष्ट्रीय बालिका दिनानिमित्त आयोजित महिलांचे कायदेविषयक शिबिरात त्या बोलत होत्या. त्या पुढे म्हणाल्या की, महिलांनी आणि मुलींनी आपल्या

कायदेशीर हक्काविषयी जागरूक राहणे ही काळाची गरज आहे. भारतीय संविधानाने प्रत्येक नागरिकाला समानतेचा आणि सन्मानाने जगण्याचा अधिकार दिला आहे. महिलांच्या संरक्षणासाठी विविध कायदेशीर तरतुदी उपलब्ध असून त्याची माहिती प्रत्येक मुलीला आणि महिलेला असणे आवश्यक आहे. याप्रसंगी विधिज्ञ श्रीमती कुलकर्णी यांनी कामाच्या ठिकाणी महिलांना सुरक्षित वातावरण मिळणे हा त्यांचा हक्क आहे, तो पोश या कायद्यांतर्गत प्रत्येक संस्थेत अंतर्गत तक्रार समिती असणे बंधनकारक आहे कोणत्याही प्रकारचा मानसिक किंवा शारीरिक छळ सहन न करता महिलांनी या समितीकडे धाव घ्यावी असे आवाहन त्यांनी केले. तालुका विधिज्ञ सेवा समितीचे अध्यक्ष गोपाळ इंगळे यांनी आजची बालिका उद्याच्या सशक्त समाजाचा पाया आहे. त्यामुळे मुलींनी स्वतःचे हक्क ओळखून सक्षम बनावे यासाठी मुलींना शिक्षण आणि विकासाच्या समान संधी मिळणे गरजेचे आहे असे मत मांडले. विधिज्ञ श्री.अलमले यांनी बदलत्या

जीवनशैलीत शारीरिक आरोग्यइतकेच मानसिक आरोग्य जपणे ही काळाची गरज आहे. कायदेशीर लढाई लढताना किंवा दैनंदिन जीवनात येणाऱ्या तणावाचा सामना करण्यासाठी सकारात्मक दृष्टिकोन ठेवावा आणि गरज पडल्यास समुपदेशनाची मदत घ्यावी असा मोलाचा सल्ला दिला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य

डॉ. कर्मवीर कदम होते. आपल्या अध्यक्षीय समारोपात ते म्हणाले की, महाविद्यालयात विशाखा कक्ष आणि महिला सबलीकरण कक्ष कार्यरत असून त्यातून महिलांची सुरक्षितता आणि सक्षमीकरणासाठी प्राधान्य दिले जात असल्याचे सांगितले. कार्यक्रमाचे प्रस्तावित विशाखा कक्षाच्या समन्वयक डॉ. मीनाक्षी बोंडगे यांनी मांडली.

कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा.रेश्मा चौधरी तर आभार डॉ. अजित मुळजकर यांनी मानले. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. भास्कर गायकवाड, सुजित चांदोरीकर, विधिज्ञ एस.व्ही.धैर्य, प्रा. अनिता गिरी, प्रा. राधा दिवे, पूजा बिराजदार, प्रशांत पाटील, आदी उपस्थित होते.

बेकायदेशीर गावठी पिस्तूल आणि जिवंत काडतुसासह तरुणाला अटक

लातूर/प्रतिनिधी: शहरातील माताजी नगर परिसरात बेकायदेशीररीत्या गावठी पिस्तूल आणि जिवंत काडतूस बाळगणाऱ्या एका तरुणाविरुद्ध विवेकानंद चौक पोलीस ठाण्यात शस्त्र अधिनियमानुसार गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलीसाकडून समजले की, चरणसिंग बंडुसिंग भाट (वय २४, रा. आनंद नगर, लातूर) असे संबंधित तरुणाचे नाव आहे. पोलिसांनी त्याच्याकडून एक गावठी पिस्तूल आणि एक जिवंत काडतूस जप्त केले असून, जप्त मुद्दामालाची एकूण अंदाजे किंमत

४० हजार ५०० रुपये आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, १३ ऑक्टोबर २०२६ रोजी रात्री सुमारे १० वाजण्याच्या सुमारास बसवेश्वर चौक ते कव्हा जाणाऱ्या रस्त्यालगत माताजी नगर येथील चौकातील भगव्या डोंड्याजवळ हा प्रकार उघडकीस आला. संबंधित तरुणाकडे कोणताही वैध शस्त्र परवाना नसताना त्याच्या ताब्यात गावठी पिस्तूल आणि एक जिवंत काडतूस त्याच्याकडून सापडल्याचे समजते. या प्रकरणी पोलिस अधिक तपास करीत आहेत.

बोधेनगर येथील राहत्या घरातून गांजा जप्त

लातूर/प्रतिनिधी: लातूर शहरातील बोधेनगर परिसरात बेकायदेशीररीत्या गांजा बाळगल्याप्रकरणी शिवाजीनगर पोलिसांनी कारवाई करून ९,२०० रुपये किमतीचा ४६० ग्रॅम गांजा जप्त केला आहे. याप्रकरणी कलप्पा (वय ४१ वर्षे, व्यवसाय मजुरी, रा. बोधेनगर, लातूर) याच्याविरुद्ध पोलीस ठाणे शिवाजीनगर येथे गुन्हा रजिस्टर क्रमांक ४८४/२०२६ अन्वये एन.डी. पी.एस. कायदा कलम ८(क), २०(ब) प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

दिनांक १२ ऑक्टोबर २०२६ रोजी दुपारी २.१० वाजण्याच्या सुमारास बोधेनगर, लातूर येथील राहत्या घरात ४६० ग्रॅम वजनाचा, हिरवट-पिवळसर रंगाचा,

पाला, काड्या व बिया मिश्रित तसेच उग्र वास अस-लेला गांजा बेकायदेशीररीत्या बाळगलेला आढळून आला. या गांजाची किंमत ९,२०० रुपये असून, पोलिसांनी तो जप्त केला आहे.

याप्रकरणी पोलीस अमलदार संदेश समुखराव नेमणूक पोलीस ठाणे शिवाजीनगर, लातूर यांनी दिलेल्या फिर्यादीवरून दिनांक १२ ऑक्टोबर २०२६ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला. पुढील तपास सहायक पोलीस उपनिरीक्षक तिडके करीत आहेत. ही कारवाई पोलीस ठाणे शिवाजीनगर, लातूर येथील पोलिसांनी केली असून, अंमली पदार्थांविरोधातील कारवाईच्या अनुषंगाने पुढील तपास सुरू आहे.

शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कारासाठी अर्ज करण्याचे आवाहन

लातूर/जिमाका: राज्य शासनाच्या क्रीडा विभागामार्फत राज्यातील सर्वोत्कृष्ट क्रीडापटूंना आणि क्रीडा क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या व्यक्तींना क्रीडा विभागाचा अत्यंत प्रतिष्ठित समजला जाणारा 'शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार' प्रदान करण्यात येतो. या पुरस्कारासाठी १२ ऑक्टोबर, २०२६ ते १५ नोव्हेंबर, २०२६ या कालावधीत ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागविण्यात आले आहेत. क्रीडा क्षेत्रात विशेष उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या ज्येष्ठ क्रीडा महर्षीकरिता जीवन गौरव पुरस्कार, क्रीडा मार्गदर्शकांसाठी उत्कृष्ट क्रीडा मार्गदर्शक, महिला क्रीडा मार्गदर्शकांसाठी जिजामाता राज्य क्रीडा पुरस्कार, खेळाडूंसाठी शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार, साहसी उपक्रमांसाठी शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार, तसेच दिव्यांग खेळाडूंकरिता शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार प्रदान केले जा-तात. शासन निर्णय २९ डिसेंबर, २०२३ व २५ जानेवारी, २०२४ नुसार शिवछत्रपती राज्य क्रीडा

पुरस्कार सुधारित नियमावली २०२३ मध्ये विहित करण्यात आली आहे. या सुधारित नियमावलीनुसार, सन २०२४-२५ व सन २०२५-२६ या दोन वर्षांच्या पुरस्कारांसाठी राज्यातील उत्कृष्ट क्रीडा मार्गदर्शक, जिजामाता पुरस्कार विजेते, खेळाडू, दिव्यांग खेळाडू तसेच साहसी उपक्रमात सहभागी झालेले खेळाडू व व्यक्ती यांच्याकडून १२ ऑक्टोबर, २०२६ ते १५ नोव्हेंबर, २०२६ या कालावधीत ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागविण्यात येत आहेत. इच्छुक क्रीडा मार्गदर्शक, खेळाडू, साहसी उपक्रम विजेते आणि दिव्यांग खेळाडूंनी विहित मुदतीत क्रीडा विभागाच्या <https://sports.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर १२ ऑक्टोबर, २०२६ ते १५ नोव्हेंबर, २०२६ दरम्यान रात्री ११:५९ वाजेपर्यंत फक्त ऑनलाईन स्वरूपातच आपले अर्ज सादर करावेत, असे आवाहन लातूर येथील जिल्हा क्रीडा अधिकारी जयरज मुंदे यांनी केले आहे.

ओ३म् भूर्भुवः स्वः ।
तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

लातूर समाचार

पाणी कपातीचे धोरण योग्यच...

राज्यात आता पाणी कपातीचे धोरण राबविण्यात येणार असल्याचे सांगण्यात येते. यावर्षी पाण्याची समस्या निर्माण होणार असे दिसून येत होते कारण अलनिनोचा धोका आहे असे गतवर्षीच हवामान तज्ज्ञांनी सांगितले होते. गतवर्षीच पावसकाळ कमी होणार असे भाक्ति केले होते. तेही विज्ञानाला धरून मत व्यक्त केले होते. आता हवामान विभागात विज्ञानाची साथ घेवून मत व्यक्त केले जात आहे. पुर्वी सारखा अंदाज नाही. पुर्वी जुनी मंडळी ही अंदाज पाहून मत व्यक्त करीत होती. एक पारंपारिक ज्ञानाच्या जोरावर मत व्यक्त करीत होती. आता तसे नाही. जागतिक स्तरावर हवामान विभाग हा सक्षम बनला आहे. जागतिकस्तरावरील हवामानाचा अंदाजनुसार मत व्यक्त केले जाते. वास्तविक ते पुर्ण चुकीचे ठरत नाही. विज्ञानाची साथ घेवून कोणतेही काम केल्यास ते सहसा चुकीचे ठरत नाही. गत वर्षी शेवटच्या काही महिण्यात पाऊस कमी होणार. पाण्याची समस्या निर्माण होणार. शेतकरी संकटात सापडणार असे विविध भाक्ति केले होते. तज्ज्ञांच्या मतानुसार आगामी काळासाठी नियोजनाची मोठी गरज होती. संकटाचा ईशारा जर जर्मन, जपान किंवा चीनला मिळाला असता तर त्यांनी संकटातून बाहेर पडण्यासाठी उपायोजना केल्या असत्या. आगामी काळात येत्या दोन-चार महिण्यात पाण्याचे दुर्भिक्षामुळे काय स्थिती निर्माण होईल हे आज सांगता येत नाही. जून महिण्यापासून ते ऑक्टोबर पर्यंतचा अंदाज पाहिला तर परिस्थिती कठिण दिसून येते. अलनिनोचा परिणाम दिसून आला. गत वर्षीच नियोजन केले असते तर आज किंवा आगामी प्रमाणात भयाण स्थिती निर्माण होण्यापासून बचाव केला असता. मुळात काय होते अशा विचारात राहील्याचा हा परिणाम दिसून येत आहे. पाण्याचे संकट केवळ महाराष्ट्रापुरते मर्यादित नाही तर देशातील अनेक राज्यात ही परिस्थिती दिसून येत आहे. त्यामुळे गतवर्षीच पाण्याचे नियोजन करणे अपेक्षित होते. गतवर्षापासून कडक धोरण राबविले असते तर संकटाची झळ कमी प्रमाणात बसली असती. अन्नधान्याचीप टंचाईवर मात करता आली असती, अन्न-धान्याची कमतरता भासली तर परदेशातून मागविता येते. तीन वेळा भोजना एवजी दोन वेळा करता आले असते मात्र पाण्याची टंचाई कशी भरून काढणार! कृत्रिमरित्या पाण्याची निर्मिती करता येत नाही. निसर्गाशिवाय पाणी निर्मिती होत नाही. निसर्गावर भारतील शेती आवलंबुन आहे हे लक्षात घेतले पाहीजे. पाण्याशिवाय माणसेच काय जनावरे सुद्धा जगविता येत नाहीत. शासनाकडून पशुधन विक्रीकरून नका असो सल्ला दिला आहे मात्र पशुधन जगवायाचे कसे? हे मोठे संकट आहे. त्यांना कडबा, पाणी पाजणे. उन्हापासून बचाव कशाप्रकारे करावयाचा ही मोठी समस्या आहे. त्यामुळे पाण्यामुळे संकट निर्माण होणार आहे. अजुनही पाण्याची काटकसर नाही. पाणी संरक्षित करण्याकडे कल दिसून येत नाही. केवळ घोषणा केल्या जातात. जेथे पाणी साठ आहे तेथे संरक्षणार्थ पाहारा देण्याची गरज आहे. पहिल्यांदा ज्या पिकांना अधिक पाणी लागते ते पेरणे, लागवड करणे बंद करावे. ज्वारी, बाजरी असे कमी पाण्याचे पिक घ्यावी लागणार आहेत. जेथे पाणीसाठा आहे. जेथून शहराला, गावांना पाणीपुरवठा होते तेथे संरक्षणार्थ पोलिस यंत्रणा राबवावी लागेल. काही ठिकाणी पाणी साठ संपत आल्याने नदी-बंधान्यावर ईलेक्ट्रिक मोटारी तशाच आहेत. त्या चोरी जाण्याची भीती आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांनी या बाबत लक्ष घावे लागणार आहे. मुळात पाणी संकटाबाबतची चाहुल गतवर्षापासून दिली जात असताना शासन, प्रशासन व नागरिकांनी कोणती उपायोजना केली आहे याचा प्रथम विचार करावा लागणार आहे. यापुर्वीही उपायोजना केली नाही व यापुढे काय करणार या बाबत ठोस असे नियोजन दिसून येत नाही. वास्तविक आजचे संकट उघावर ढकलू शकतोत, त्यासाठी आतापासून नियोजन तेही कडक राबवावे लागणार आहे. पोकळ धोरणाचा तडाखा गंभीर स्वरुपाचा बसणार आहे. काही झाले तरी नियोजन व कडक उपायाची गरज आहे. ईतर देशात अशी सुचना मिळालाच उपायोजना करण्यात होते. भारतात मात्र गंभीरतेने घेतले जात नाहीत. * पिण्याचे पाणी संकट अटळ दिसून येत आहे. पावसाळा अल्प झाला आहे. याचा परिणाम हिवाळ्यात उष्णता जाणवत आहे. पाऊमान कमी झाल्याने बाजारात तेही सणासुदीच्या काळात खरेदी करण्यासाठी कमी वर्दळ दिसून येत आहे. शासनाने दुष्काळतर जाहिर केला आहे. दुष्काळावर मात करण्यासाठी ठोस उपायोजनाची मोठी गरज आहे ती दिसून येत नाही. पाणीटंचाई भासणार हे एकवर्षापुर्वी कळाले असताना कोणती उपायोजना केली या बाबत चिंतन होणे अपेक्षित आहे. पाऊस पडल्यावरच पाणी टंचाई भासणार नाही हे सर्वांना कळते मात्र पाणी टंचाईवर मात करण्यासाठी आता तरी ठोस उपायोजनाची गरज आहे. तसे पाहिले तर महाराष्ट्रात मोठी धरणे नाहीत. बंधान्याची उपलब्धता कमी आहे. पाणी साठवणुकीसाठी योजना अपुऱ्या आहेत. पाणी जमीनीत मुरणे अतिषय महत्वाचे आहे. आता एक योजना नाही तर अनेक योजना राबविण्याची गरज आहे. पाणी जमीनीत असे मुरेल याचा विचार केला पाहिजे. पाण्याची पातळी मोठ्या प्रमाणात खोलवर गेली आहे. दोन ऋतूंततर पावसाळा येणार आहे. हिवाळ्यानंतर उन्हाळा येतो, त्यानंतर पावसाळा सुरू होतो. तो पर्यंत तग धरून राहाणे आवघड आहे. कशा प्रकारे पाणी संकटावर मात करायाची हा सर्वात मोठा प्रश्न दिसून येत आहे. अलनिनोचे संकट काळान्यनंतरही ठोस उपायोजना केली नाही. त्यामुळे पाणी संकटावर कशाप्रकारे मात करायाची हा राज्यातील जनतेला पडलेला प्रश्न आहे. यावर उपायमहणून पैसे खात्यावर जमा होतील, पैसा असून पाणी आणायचे कोठून हा प्रश्न आहे. मुळात अजुनही संकटावर मात करता येवू शकते. आहे तेथील पाणीसाठ्याची जोपासणा केली पाहिजे. पाणी चोरी होता कामा नये. पाण्याचा उपसा कमी प्रमाणात झाला पाहिजे. काही नियम बनवुन त्यानुसार वाटचाल केली तर हे संकट पार करता येईल. यासाठी कडक नियमावलीची गरज आहे. आजही नळास अनेक तास पाणी सोडले जाते. पाण्याचा अपव्यय अधिक प्रमाणात दिसून येत आहे. पाण्याची नासाडी करू नका. पाण्याची काटकसर हीच बचत आहे. मुळात पाणी संकटाची चाहूल लागली असताना काही केले नाही हेच दुदैव आहे. त्यामुळे अजूनही तातडीने सतर्क होण्याची गरज आहे. कठोर नियोजनाची गरज आहे.

सह्याद्री ते किलिमांजारो :जिद्दीच्या शिखराकडे

काही प्रवास केवळ एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी पोहोचण्यासाठी नसतात. ते माणसाला स्वतःशी नव्याने भेट घडवतात, आपल्या क्षमतांची ओळख करून देतात आणि मनातील भीतीवर मात करण्याचे बळ देतात. माझ्यासाठी किलिमांजारोचा प्रवास असाच-स्वतःचा शोध घेणारा, आत्मविश्वास वाढवणारा आणि आयुष्याला नवी दिशा देणारा ठरला.

२४ जुलै २०२६ रोजी सकाळी आठ वाजता, समुद्रसपाटीपासून ५,८९५ मीटर उंचीवर असलेल्या आफ्रिकेतील सर्वोच्च ‘उहुरु पीक’वर मी उभा राहिलो. त्या क्षणी माझ्या आयुष्यातील एक मोठे स्वप्न साकार झाले. माझ्यासमोर केवळ एक पर्वतशिखर नव्हते; तर अनेक वर्षांची मेहनत, असंख्य डोंगरवाटा, पहाटेच्या धावा, व्यायामशाळेत गाळलेला घाम, मित्रांची साथ आणि कुटुंबाचा विश्वास उभा होता. हा केवळ किलिमांजारो सर केल्याचा आनंद नव्हता; तो स्वतःचा मर्यादांवर मिळवलेला विजय होता.

माझ्या गिर्यारोहणाच्या प्रवासाची सुरुवात महाराष्ट्रातील सह्याद्रीच्या पर्वतरांगांमधून झाली. सह्याद्रीने मला पर्वताचा आदर करायला आणि प्रत्येक पाऊल स्वतःच्या सामर्थ्यावर टाकायला शिकवले. पुढे ट्रॅकिंगची आवड वाढत गेली. याच ओढीने मला एव्हरेस्ट बेस

कॅम्पपर्यंत नेले. हिमालयाचे विराट रूप अनुभवताना मनात मोठी स्वप्ने आकार घेऊ लागली. भूतानमधील ट्रेकदरम्यान मनात प्रश्न निर्माण झाला-आता पुढचे शिखर कोणते? उत्तर होते-किलिमांजारो!

कुटुंब, नोकरी आणि दैनंदिन जबाबदाऱ्या सांभाळत या मोहिमेसाठी जवळपास चार महिने कठोर तयारी केली. पहाटे धावणे, आठवड्याच्या शेवटी हार्पकिंग करणे, स्ट्रॅथ ट्रेनिंग आणि इन्कलाइन ट्रेडमिलवर सराव करणे, हा दिनक्रमाचा भाग बनला. या प्रशिक्षणातून शरीरासोबत मनालाही एकच संदेश दिला-हे कठीण आहे; पण अशक्य नाही!

सात दिवसांची किलिमांजारो मोहीम आम्ही ‘मचामे रूट’ने पूर्ण केली. दाट जंगल, खडकाळ प्रदेश, बोचरे वारे आणि सातत्याने बदलणाऱ्या हवामानातून वाटचाल करताना स्वाहि्ली भाषेतील ‘पोले पोले’ हा शब्द आमचा मूलमंत्र ठरला. त्याचा अर्थ-हळूहळू, पर्वतावर वेगापेक्षा सातत्य अधिक महत्वाचे असते, याची जाणीव या प्रवासाने करून दिली.

उंची वाढत गेली, तसतसा शरी-रावरील ताण वाढू लागला. ऑक्सिजनचे प्रमाण कमी झाल्यामुळे प्रत्येक पाऊल जड वाटत होते. शरीर थांबायला सांगत होते; पण मन म्हणत होते-आणखी एक पाऊल! अशाच असंख्य छोट्या पावलांनी मी शिखर गाठले. मोठी द्रिष्टे एका

मोठ्या झेपेने नव्हे, तर छोट्या-छोट्या सातत्यपूर्ण प्रयत्नांनी साध्य होतात, हा धडा किलिमांजारोने दिला.

शिखरावरील सूर्योदय, अथांग आकाश, गोठवणारी थंडी आणि मनात दाटलेली शांतता-तो अनुभव शब्दांच्या पलीकडचा होता. त्या क्षणी सह्याद्रीच्या वाटा, एव्हरेस्ट बेस कॅम्प, कठोर प्रशिक्षण, मित्रांची साथ आणि कुटुंबाचे प्रोत्साहन डोळ्यांसमोर तरळून गेले. कोणतेही मोठे शिखर एकट्याने गाठता येत नाही. सहप्रवासी मित्र, ट्रेक लीडर्स, स्थानिक गाईड्स आणि संपूर्ण सहायक पथकामुळे हा प्रवास यशस्वी झाला.

माझ्या प्रत्येक पावलामागे कुटुंबाचा विश्वास होता. विशेषतः पत्नीला दिलेले-मी हे करून दाखवणार!-हे वचन सतत प्रेरणा देत राहिले. महापारेषणमधील जबाबदारीच्या नोकरीने मला शिस्त व जबाबदारी शिकवली; कुटुंबाने स्थैर्य दिले; मित्रांनी ऊर्जा दिली आणि पर्वतांनी स्वतःला ओळखायला शिकवले.

किलिमांजारोचे शिखर गाठले असले, तरी प्रवास संपलेला नाही. कारण प्रत्येक शिखर हा शेवट नसतो; ती पुढच्या स्वप्नाची सुरुवात असते. आता मनात पुन्हा तोच प्रश्न आहे-पुढचे शिखर कोणते?

कारण शिखर गाठणे म्हणजे केवळ यश मिळवणे नव्हे; तर स्वतःवरील विश्वास अधिक दृढ करणे होय!

-विनय खेडेकर
अतिरिक्त कार्यकारी अभियंता
राज्य पारेषण उपक्रम, महापारेषण

मध्य रेल्वेने आमला रेल्वे जलाशयाची पाणी साठवण क्षमता ३.५ पटीने वाढवली

पाणी साठवण क्षमतेत वाढ आणि पाण्याची गुणवत्ता सुधारून मध्य रेल्वेची संभाव्य दुष्काळी परिस्थितीचा सामना करण्याची तयारी

नागपूर/प्रतिनिधी: मध्य रेल्वेने नागपूर विभागातील आमला रेल्वे जलाशयात गाळ काढणे आणि विविध दुरुस्तीची कामे पूर्ण केली आहेत. जलसंधारण सुधारणे, उपलब्ध जलस्रोतांचा इष्टतम वापर करणे आणि रेल्वेच्या पाण्याच्या गरजा पूर्ण करणे या उद्देशाने ही कामे हाती घेण्यात आली होती. या कामांमुळे जलाशयाच्या पाणी साठवण क्षमतेत लक्षणीय वाढ झाली असून, उपलब्ध जलस्रोतांचा अधिक प्रभावीपणे वापर करणे शक्य झाले आहे.

पाणी साठवण क्षमतेत लक्षणीय वाढ: आमला रेल्वे जलाशयात अंदाजे ३०० मीटर ÷ १९८.५ मीटर क्षेत्रफळावर आणि सरासरी ४ मीटर खोलीपर्यंत गाळ काढण्याचे काम करण्यात आले. या कामामुळे जलाशयाची पाणी साठवण क्षमता ९३.७५ दशलक्ष लिटरवरून ३३१.९५ दशलक्ष लिटरपर्यंत वाढली आहे. म्हणजेच, पाणी साठवण क्षमतेत अंदाजे २३८.२ दशलक्ष लिटर (२३.८२ कोटी लिटर) इतकी वाढ झाली असून, ती मूळ क्षमतेच्या ३.५ पट आहे. साठवण क्षमतेतील या भरीव वाढीमुळे उपलब्ध जलस्रोतांचा अधिक चांगल्या प्रकारे वापर करणे शक्य होईल आणि परीचालनाच्या गरजांनुसार पाण्याची उपलब्धता सुधारण्यास मदत होईल.

पाण्याची उत्तम गुणवत्ता आणि वाढलेली सुरक्षितता: गाळ काढण्याच्या कामासोबतच जलाशयाची स्वच्छताही झाली असून, यात अंदाजे २.३८ लाख घनमीटर गाळ काढण्यात आला. यामुळे पाण्याची गुणवत्ता

सुधारली असून वापरासाठी अधिक सुरक्षित पाणी उपलब्ध झाले आहे. ही कार्यवाही रेल्वेवरील पिण्याच्या पाण्याच्या गुणवत्तेबाबतच्या ‘सीएजी’ अहवालावर आधारित उपाययोजनांशी आणि सुरक्षित व स्वच्छ पाणी पुरवण्यासाठी आवश्यक पावले उचलण्याबाबतच्या रेल्वे बोर्डाच्या निर्देशांशी सुसंगत आहे. गाळ काढणे आणि स्वच्छतेच्या या कामांनी मध्य रेल्वेवर राबवण्यात आलेल्या ‘स्वच्छता ही सेवा’, ‘स्वच्छता पंथरवडा’ आणि ‘विशेष मोहीम ६.०’ यांसारख्या स्वच्छता मोहिमांमध्ये महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे.

जलाशयाशी संबंधित संरचनांची स्थिती आणि कार्यक्षमता सुधारण्यासाठी दुरुस्ती व देखभालीची कामे हाती घेऊन ती पूर्ण करण्यात आली. यामध्ये ‘इनटेक वेल’ची (पाणी उपसा विहीर) दुरुस्ती, १०० चौरस मीटर क्षेत्रावरील प्लास्टरचे काम आणि २० मीटर लांबीच्या पादचारी मार्गाचे काम यांचा समावेश आहे.

जलसंधारण आणि संसाधन व्यवस्थापन बळकट करणे - दुष्काळी परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी सजजात महाराष्ट्रात (विशेषतः आसपासच्या भागात) उद्भवू शकणाऱ्या दुष्काळी परिस्थितीचा विचार करता, आमला रेल्वे जलाशयाच्या ठिकाणी हाती घेण्यात आलेली कामे ही जलसंधारण आणि उपलब्ध साठवण क्षमतेचा कार्यक्षम वापर करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहेत. गाळ काढल्यामुळे जलाशयाची

पाणी साठवण्याची क्षमता वाढली आहे; तसेच इनटेक वेल (पाणी देवण्याची विहीर), गेट्स, मार्ग आणि इतर संबंधित संरचनांच्या दुरुस्तीमुळे पाण्याची गुणवत्ता सुधारली असून, यामुळे जलाशयाची देखभाल आणि संचालन करण्यास मदत होईल.

या उपक्रमामुळे उपलब्ध जलसंपत्तीचे व्यवस्थापन सुधारण्यास, रेल्वेच्या पाण्याची गरज भागवण्यास आणि जलसंधारणाचे प्रयत्न बळकट करण्यास मदत होईल. मध्य रेल्वे रेल्वेच्या पायाभूत सुविधांची देखभाल करण्यास, जलसंपत्तीचा विवेकी वापर करण्यास आणि शाश्वत विकासाला चालना देण्यास कटिबद्ध आहे. आमला रेल्वे जलाशयाच्या ठिकाणी पूर्ण झालेली कामे या दिशेने टाकलेले एक महत्वाचे पाऊल आहेत.

शारदीय नवरात्रौत्सव लेखमाला

कर्तृत्वशील नवदुर्गा २०२६ लेख क्र. ०५

उच्चशिक्षित सूनूेचा आदर्श, करिअरचा त्याग करून एकत्र कुटुंब जपणारी माऊली – सौ. अंबिका पोतदार सोलापूर.

नवरात्र उत्सव म्हणजे आदिशक्तीच्या विविध रूपांचा जागर. आजच्या आधुनिक युगात स्त्री केवळ घरापुरती मर्यादित राहिलेली नाही. तिने शिक्षणाच्या आणि कर्तृत्वाच्या बळावर प्रत्येक क्षेत्रात आपले स्थान निर्माण केले आहे. मात्र खऱ्या अर्थाने नवदुर्गा तीच ठरते, जी उच्चशिक्षित असूनही आपल्या कौटुंबिक जबाबांदान्या, कुटुंबातील

वृद्धांची सेवा आणि मुलांचे संगोपन यासाठी आपल्या करिअरचा आनंदाने त्याग करते आणि कुटुंबालाच आपली कर्मभूमी मानते.

सोलापूरच्या अशाच एक सुविध आणि कर्तव्यदक्ष गृहिणी, माझी सूनू सौ. अंबिका किरण पोतदार यांचा जीवनप्रवास आजच्या आधुनिक स्त्रियांसाठी अत्यंत प्रेरणादायी आणि कौतुकास्पद आहे.

माहेरचे सुसंस्कार आणि उच्च शिक्षणाची ओढ
सौ. अंबिका पोतदार यांचे माहेर यवतमाळ जिल्ह्यातील पांढरकवडा येथील आहे. त्यांचे वडील कै. सुरेशराव महामुनी आणि आई श्रीमती कांताबाई यांच्या सुसंस्कारी कुटुंबात अंबिका यांचा जन्म झाला. लहानपणापासूनच हुशार आणि अभ्यासू असलेल्या अंबिका यांनी शिक्षणाला आपले ध्येय बनवले. विज्ञान शाखेतून पदवी घेतल्यानंतर त्यांनी औषधनिर्माण शास्त्र या अत्यंत कठीण मानल्या जाणाऱ्या क्षेत्रात एम. फार्मसी सारखी उच्च पदवी अत्यंत उत्कृष्ट गुणांनी संपादन केली. माहेरून मिळालेले उत्तम संस्कार, चिकाटी आणि उच्च शिक्षण यामुळे त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाला एक वेगळीच प्रगल्भता आली.

संसाराची सुरुवात आणि करिअरची वाटचाल
उच्च शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर अंबिका यांचा विवाह माझे चिरंजीव किरण वसंत पोतदार यांच्याशी झाला. किरण पोतदार हे स्वतः अत्यंत उच्चशिक्षित असून त्यांनी एम.बी.ए. आणि एल.एल.बी. चे शिक्षण पूर्ण केले आहे. सध्या ते एका राष्ट्रीयकृत बँकेत ‘चीफ सिनियर मॅनेजर (लीगल)’ या अत्यंत जबाबदार आणि उच्च पदावर कार्यरत आहेत.

लग्नानंतर पतीची नोकरी पुण्यात असताना, अंबिका यांनी आपल्या शिक्षणाचा उपयोग करत एका नामांकित फार्मास्युटिकल कंपनीत दोन वर्षे नोकरी केली. पतीची बदली सोलापूरला झाल्यानंतर बदलत्या परिस्थितीशी जुळवून घेत त्यांनी सोलापूर येथील एका फार्मसी कॉलेजमध्ये प्राध्यापिका म्हणून काम करण्यास सुरुवात केली. आपल्या ज्ञानाचा फायदा विद्यार्थ्यांना करून देत त्यांनी दोन वर्षे तिथे अत्यंत निष्ठेने ज्ञानदानाचे पवित्र कार्य केले.

कुटुंबासाठी करिअरचा स्वेच्छेने त्याग
करिअरच्या आलेखात नवनवीन शिखरे सर करत असतानाच, सौ. अंबिका यांच्या आयुष्यात एक महत्वाचा वळणबिंदू आला. पती किरण यांची सोलापूरहून अहमदाबाद (गुजरात राज्य) येथे बदली झाली. एका नव्या राज्यात, नव्या वातावरणात संपूर्ण कुटुंबाची जबाबदारी सांभाळणे हे मोठे आव्हान होते.

अशा वेळी अनेक जण स्वतःच्या करिअरला प्राधान्य देतात. मात्र सौ. अंबिका यांनी अत्यंत परिपक्वतेने आणि आनंदाने आपल्या चालत्या-बोलत्या उज्ज्वल करिअरला पूर्णविराम देण्याचा धाडसी निर्णय घेतला. एम. फार्म सारखी उच्च पदवी असूनही, त्यांनी कोणतीही खंत न बाळगता स्वतःला पूर्ण वेळ कुटुंबासाठी समर्पित केले.

एकत्र कुटुंब पद्धतीचा खंबीर कणा
आजच्या काळात जिथे विभक्त कुटुंब पद्धती वाढत चालली आहे, तिथे सौ. अंबिका पोतदार या एकत्र कुटुंब पद्धतीचा आदर्श वस्तुपाठ घालून देत आहेत. पोतदार कुटुंबात घरी वृद्ध सासू-सासरे आहेत. वाढत्या वयानुसार त्यांना लागणारी काळजी, त्यांची औषध-पाणी, वेळेवर जेवण आणि मानसिक आधार देणे ही अत्यंत महत्वाची जबाबदारी अंबिका यांनी आपल्या खांद्यावर घेतली आहे. सासू-सासऱ्यांना स्वतःच्या आई-वडिलांप्रमाणे मानून त्यांच्या सेवेत त्या कोणतीही कमतरता पडू देत नाहीत. त्यांच्या या प्रेमळ आणि काळजीवाहू स्वभावामुळे संपूर्ण घर आनंदाने न्हाऊन निघाले आहे.

मुलीच्या संगोपनात आदर्श माता
सौ. अंबिका आणि श्री. किरण पोतदार यांना दोन गोड मुली आहेत. मोठी मुलगी कु. ईशानी ही सध्या इयत्ता तिसर्यामध्ये शिकत आहे, तर लहान मुलगी कु. प्रीशा ही एल.के. जी. मध्ये शिकत आहे. मुलींच्या बालपणाला आणि त्यांच्या जडणघडणीला योग्य आकार देण्यासाठी सौ. अंबिका यांनी स्वतःला वाहून घेतले आहे. स्वतः उच्चशिक्षित असल्यामुळे त्या दोन्ही मुलींच्या अभ्यासाकडे वैयक्तिक आणि अत्यंत बारकाईने लक्ष देतात.

त्याग, समर्पण आणि कर्तृत्वाचा संगम
स्त्रीचे कर्तृत्व ती नोकरी करते की नाही यावरून ठरत नाही, तर ती दिलेल्या परिस्थितीत आपल्या कुटुंबाला किती उत्तम प्रकारे सांभाळते यावर ठरते. सौ. अंबिका यांनी एका बाजूला उच्च शिक्षणाची कास धरली तर दुसऱ्या बाजूला कौटुंबिक मूल्यांना सर्वोच्च स्थान दिले. माझी सूनू म्हणून मला तिचा विशेष अभिमान आहे. घरची लक्ष्मी जर सुशिक्षित आणि संस्कारी असेल, तर ती संपूर्ण घराचे नंदनवन करू शकते, याचे जिवंत उदाहरण म्हणजे सौ. अंबिका पोतदार!

नवरात्रीच्या या पावन पर्वावर घर आणि संसार अत्यंत समर्थपणे सांभाळणाऱ्या, कर्तव्याची आणि स्नेहाची मूर्ती असलेल्या या ‘कर्तृत्वशील नवदुर्गा’ला सोनार समाज संस्थेचा मानाचा मुजरा!

- वसंत पोतदार, सोलापूर.
मोबा. ९४२३०६५९१५

परदेशी कुशल कर्मचाऱ्यांना अमेरिकेत कायम निवासाचा परवाना मिळणे आता अधिक अवघड, खरे तर दुरापास्त होणार आहे. 'पर्मनंट लेबर सर्टिफिकेशन प्रोग्रॅम' (पर्म) या योजनेतून इन्फोसिस, टाटा कन्सल्टन्सी, विप्रो, एचसीएल, कॉप्रिझंट, कॅंपजेमिनी या कंपन्यांना वगळण्याचा निर्णय अमेरिकेचे कामगार मंत्री कीथ साँडरलिंग यांनी जाहीर केला आहे. आपण बोलावलेल्या परदेशी कामगारांना अमेरिकेत कायम निवासाचा परवाना मिळावा अशी मागणी अमेरिकन कंपनी या योजनेतून करत असतात. सर्वसाधारणपणे एच-१ बी व्हिसाखाली हे कर्मचारी अमेरिकेत गेलेले असतात. मात्र आता ट्रम्प प्रशासनाच्या ताज्या निर्णयाने

कुशल तंत्रज्ञांवर निर्बंध

भारतातून अमेरिकेत जाऊ इच्छिणार्यांसाठी अमेरिकेचे दर-ाजे जवळपास बंद झाले आहेत. माहिती तंत्रज्ञान आणि अन्य तंत्र आधारित क्षेत्रांत काम करण्यासाठी भारतातून हजारो व्यक्ती अमेरिकेत जात असतात. त्यांना नोकरी देणार्या अमेरिकन कंपन्यांच्या सांगण्यावरून साधारण सहा वर्षांनी त्या व्यक्तीस 'ग्रीन कार्ड' मिळू शकते. ते मिळाल्यावर अमेरिकेत ती व्यक्ती कायम राहू शकते व नोकरी/ व्यवसाय करू शकते. ट्रम्प प्रशासनाच्या नव्या निर्णयाने अमेरिकेत असलेल्या हजारो भारतीयांना कायम निवासाचा परवाना मिळण्याबाबत शंका उपस्थित झाली आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना ट्रम्प 'मित्र' मानतात. पण प्रत्युत्तर शुल्क किंवा रशियाकडून तेल घेतल्याबद्दलचे दंडात्मक शुल्क असो किंवा व्हिसाचे निर्बंध असोत. ट्रम्प मैत्रीस किंमत देत नाहीत हे वारंवार दिसले आहे.

अपमानास्पद टीका

'मायक्रोसाफ्ट' व 'अडोबे' या अमेरिकन कंपन्यांसह अन्यही अनेक कंपन्यांना ट्रम्प प्रशासनाने या योजनेतून वगळले आहे. व्हिसा योजनेत भ्रष्टाचार झाल्याचा आरोप यासाठी ट्रम्प प्रशासनाने केला आहे. अध्यक्षपदाच्या पहिल्या कारकिर्दीतही ट्रम्प यांनी तो केला होता. अमेरिकन नागरिकांचे रोजगार परदेशी व्यक्ती हिरावून घेतात हा त्यांचा जुना दावा प्रशासनाने पुन्हा केला आहे. स्थलांतरास असलेला विरोध ट्रम्प यांनी नव्या निर्णयाने पुन्हा व्यक्त केला आहे. कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबीय मिळून सुमारे १० लाख भारतीय रोजगार आधारित ग्रीन कार्डची प्रतीक्षा करत आहेत. त्यांच्यासाठी अनिश्चितता वाढली आहे. ट्रम्प प्रशासन व कंपनी यांच्यातील

हा वाद आहे. त्याचा फटका कुशल कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबीयांना बसणार आहे. आता एच-१ बी व्हिसाखाली आलेल्यांना कंपनी नोकरी देऊ शकतात मात्र त्यांना दीर्घ काळ अमेरिकेत राहाण्याची शाश्वती या कंपनी देऊ शकत नाहीत. त्यामुळे आहेत त्या कर्मचाऱ्यांना टिकवणे कंपन्यांसाठीही अवघड होणार आहे. संबंधित काम करण्यास कोणीही अमेरिकन कामगार उपलब्ध नाही किंवा तो ते काम करण्यास उत्सुक नाही. परदेशी व्यक्तीस नेमल्याने अमेरिकन वेतनमान किंवा रोजगाराच्या शर्ती यांना धक्का बसणार नाही असे 'पर्म' योजनेनुसार त्या कंपनीस सरकार समोर सिद्ध करावे लागते. मूळच्या अमेरिकन व्यक्तींना रोजगार द्यावा अशी प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष सक्ती ट्रम्प प्रशासन अलीकडे करत आहे. ताजे निर्बंध त्याचेच द्योतक आहे. कारवाईच्या भीतीने असेल पण अनेक भारतीय कंपन्यांनी या आधीच भारतीयांची संख्या कमी करून अमेरिकन नागरिकांना नोकरी देण्यास सुरुवात केली आहे. १ ऑक्टोबर

२०२५ ते ३० जून २०२६ या काळात एचसीएलने ५९ व टीसीएसने केवळ दोन 'देशी' व्यक्तींना नोकरी दिली. त्यास 'सर्टिफाईड केसेस' म्हटले जाते. ट्रम्प प्रशासनाच्या ताज्या निर्णयाचा केंद्राने निषेध केला नाही. कुशल तंत्रज्ञ देशातच राहिले तर त्याचा स्टार्ट अप्सना फायदा होईल असे मत व्यापार मंत्री पियूष गोयल यांनी व्यक्त केले. हा सरकारचा दुबळेपणा मानावा लागेल. अमेरिकेचे परराष्ट्र मंत्री जेडी व्हान्स यांनी परदेशी कर्मचाऱ्यांचा उल्लेख 'इन्डेंचर्ड सर्व्हेट्स' असा अपमानास्पद रीतीने केला आहे. त्याचा अर्थ 'वेठबिगार' किंवा 'गुलाम' असा होतो. बहुसंख्याकवादी, वसाहतवादी दृष्टिकोन त्यातून स्पष्ट दिसतो. त्याबद्दल परराष्ट्र खात्याने व्हान्स यांचा निषेध केला ही समाधानाची बाब आहे. अमेरिकेबरोबरचा व्यापार करार होणे किती अवघड आहे हे दोन उदाहरणांवरून दिसते. अमेरिकेस मोठे करणार्या परदेशी कुशल कर्मचाऱ्यांवरच ट्रम्प निर्बंध आणत आहेत.

आभाळ भरून येतं स्वप्नांनी. या स्वप्निल वाटेवर धावणं सोपं नसलं तरी हिंमत करून महत्वाकांक्षा उंची गाठते. इच्छापूर्तीचा व्यासंग निर्विघ्नपणे पार पडतो. पावलांना जोर चढतो. मी कोण? तू कोण? यात न पडता सिद्धी पूर्ततेसाठी जो तो झटतो अन् कामाच्या व्यापात झोकून देतो स्वतःला. पोटासाठी कामाचं व्यसनचं जडतं. वेळेनुसार कामाची गणितं पाळली जातात. श्रमाला विश्रांतीची गरज असल्याने सायंकाळी घर खुणावू लागतं. प्रपंचाचे दरवाजे बोलावू लागतात, कुटुंबाचं सुख डोळ्यांसमोर तरळू लागतं. कामाच्या व्यतिरिक्त कक्षेबाहेर केलेला विचार सांजवेळी मनात येतो. मनुष्यगण पशूपक्ष्यांच्या परतीच्या वेळा नियमित असल्याने आसमंतास वेळेची चाहूल लागते आणि शांत शांत पावलांनी काबऱ्या बाबऱ्या उदासवाण्या चित्ताने चालत येते कातरवेळ!

क्षितीजावर केंद्रित झालेले धुंद मन अंतर्मनात आठवणी घेऊन व्याकुळ होते. काही स्वप्न पूर्णत्वास जातात, आनंद देतात, तर काही मनोदशेतल्या मैलांचे अंतर कापत अदृश्य सीमारेषेला स्पर्श करतात. वेळ सरल्याची ही ओढ कुटून येते? रम्य पहाटेला खुणावणारी सांजवेळ का थरथरते? काय मागणं असतं तिचं? हृदयाजवळचा निनावी शोध सुटत नाही. बिकट वाट वहिवाट नसावी धोपट मार्ग सोडू नको, यातायात संपत नाही. तिथं पोहोचतोवर कुणाचे पडसाद नसतात, ना कुणाचा मागमूस ना सीमेवर पोहोचण्याचं समाधान असतं. मोकळं रान, डांबरी रस्ते, सुसाट वळती घराकडे, कातरवेळी मन हरहरते वेग घेई वाटेकडे. वाईट साईट विचारी झंझव्यांचे डसणारे वेदनादायी सूर लागता, घायाळ अवस्थेतील जेरबंद व्याकुळल्या मनाला आवरण्याची आणि आवरलेल्या भाव भावनांना सावरण्याची साधून आलेली वेळ कातरवेळ होऊ पाहते. निःशब्द जड पावलांनी संध्या येऊ लागता, सांजदिशा मंदंगतीने अंधारू लागतात. पलीकडे क्षितीजावरच्या साध्या बहुसंख्य रेषा मावळल्या रंगांनी भरून आलेल्या असताना त्याकडे पाहताच गलबलून उठतं, वातावरणात भरलेली जगावेगळी ओढ नक्ळत खेचत राहते. आभाळातून कुणीतरी आर्त साद घाल-ावी आणि त्या हृदयस्पर्शी हाकेला आपण प्रतिसाद द्यावा पण तो तिथपर्यंत पोहोचू नये अशी केविलवाणी अवस्था होते. त्या वेळची मनातली कालवाकालव अन् जीव-ाची घालमेल म्हणजे कातरवेळ असते. प्रकाशाकडून अंधाराच्या वाटेवर एका दृष्टिक्षेपात मावणारं निसर्गाचं अद्भुत सौंदर्य, रंगबिरंगी रानफुलं, वाऱ्याच्या

कातरवेळ मोरपीस-पूजा काळे

झोतावर मुरडणारी नाजूक लवलवती पाती, डेरदार वृक्षावर संसार थाटलेली पाखं, शहरात, वस्त्यांवर, आडमुठ्या वळ-णाशी दोन पायांवर चालणारी आया बाया, मुलं, माणसं धूसर होतात. केवळ अस्तित्वाचे भास मानत राहायचे. समयी घटिकेचे अंधाराला एकच मागणे असते की, हे मळभ दूर सार आणि प्रकाशास अधिक तेजोमय कर. पूर्ण दिवसात तसूभरही बदल झाला नसल्याने निरागस झाडे, पानं, फुलं उदास वाटतात. सारा आसमंत निपचित पडल्यासारखा भासतो. माणसांचे थवेच्या थवे रस्त्यावर आक्रमण करतात. पांथस्थ होतात. निर्मितीला रंगाचे धुमारे फुटत नाहीत. फुलांचा रंगगंधाचा मोह सरतो. सुगंधी दरवळ वाऱ्याला मोहवत नाही, सारं असूनही मन कशात रमत नाही. बोलघेवड्या अबोलतेला कवच फोडता येत नसल्याने आठवणींनी मन गाभारा भरून येतो. अधूरेपणाची सल कातरत जाते. दारामागचा आक्रोश ऐकू न आल्याने, मनाची कवाडं मिटली जातात अन् परतीच्या प्रव-त्सात सोबत करणारी कुणाची तरी आठवण बैचैन करते. डोळ्यांदेखत विरत जाणारी कृष्णधवल रंगत दिवास्वप्नांची लंकेर तरंग उठवत नाही. मन सैरभैर करणारी कातरवेळचं असते. अस्तित्व-ाचे सारे रंग होती गगनात दंग, हा कातरवेळचा खेळ चाले मनात जनात. कुणीतरी म्हटलेल आहेच की, आतल्या आत शब्दाचा भार आसवांचा पाऊस, झाकोळलेल्या आशा अपेक्षा सारं काही निःशब्द, निपचित तरी कवाडावरची थाप तसंच बंद दारावरची टकटक ऐकण्यासाठी मनाच्या सांदी कोपऱ्यात अधिक आतूर अधिरलेली संवेदना वाट पाहत असते. ही टकटक नुसत्या आवाजावरून ओळखता येते. प्रती-क्षेची पूर्तता होणं अथवा न होणं ही त्या टकटकीची चाहूल सांगते. आज जानेकी जीद ना करो म्हणणारी सांज कातरवेळ मनपूर्तीचं समाधान देताना...

१

Doctor Tips

सल्ला डॉक्टरचा

● जोडीदाराबरोबर सहवास ब्लड प्रेशर कमी करतो नवीन संशोधनानुसार सहवास आणि ब्लड प्रेशरचं आपआपसात एक संबंध असतो, सहवास ब्लड प्रेशर संतुलित करतं, ब्लड प्रेशर कमी करण्यात सहवासाची महत्वाची भूमिका असते. ● जोडीदाराबरोबर सहवास एक सर्वोत्तम व्यायाम व्यायाम आणि सेक्स हे एकमेकांसाठी पूरक मानले जातात, व्यायामाने तुम्हाला उत्साहीत वाटतं, तर सहवास तन-मनचा उत्साह वाढवण्यास मदत करतो. चांगल्या सहवासादी सकारात्म विचार महत्वाचा आहे. सहवास एका प्रकारे तुमच्या शरीरात, सकारात्मक विचार रुजवतो. सहवासामुळे मिनिटाला पाच कॅलरीज बर्न होतात. यामुळे रोगाची प्रतिकारशक्ती वाढते, आणि तुमच्या आजारी पडण्याचं प्रमाण कमी होत जातं.

२

Joke

विनोद

पावसाळा येताच सखल वस्तीची तारांबळ आणि नगर परिषदेची कजिती

बंड्या उदास बसला होता. खंड्याने त्याला विचारले काय झालं रे? बंड्या म्हणाला. मी क्रिकेट कॉमिटिमुळे ऑफिसातून सस्पेंड झालो. खंड्या सहानुभुती दर्शवित म्हणाला अरे पण ऑफिसात कॉमिट्टी कशाला ऐकायची? अरे बाबा, ऐकत नव्हतो म्हणून तर सस्पेंड झालोय. बॉसने जेव्हा स्कोअर विचारला तेव्हा मी हेडफोनवर गाणी ऐकत होतो ना.

३

Message

सदेश

Apki Ada, Apki Smile, Apka Chehra, Apka Chalna, Apka Bolna, Apka Sharmaana, Apki Julfein, Apki Aankhen, Apka Andaz.... Uff Koi I Cheez To Tarif K Kabil Hoti...

४

Thought

सुविचार

ज्याच्या जीवनामध्ये निश्चित ध्येय नसते त्यालाच वेळ घालविण्यासाठी साधन शोधण्याची गरज भासते.

संस्कृत युगाधित

प्राज्ञोपसेधिनं वैद्यं धार्मिकं प्रियदर्शिनम्। मित्रवन्तं सुवाक्यं च सुहृदं परिपालयेत्॥

अर्थ - विद्वानांची सेवा करणारा, धार्मिक वर्तन करणारा, ज्याचे दर्शन प्रिय असते असा, मधुर बोलणारा, दयाबुद्धी बाळगणारा असा वैद्य असावा.

आडवे शब्द

१. दडपण, वजन
३. आकाशाला भेदणारा आवाज इत्यादी
८. गंध
१०. भ्रम
१२. बर्फाचा पर्वत
१४. गरजू
१६. रानात जाणारा रस्ता
१८. वाकबगार, निपुण
२०. साप
२१. गाढव
२२. जिवंत
२४. घरातील मोठी माणसे
२६. मोठी बहीण
२७. शेंगेवरील आवरण, फोलपट
२९. खुंटी, मेख
३०. पंख
३२. उत्तराधिकारी
३३. जन्म-मृत्यू
३५. फोडातील द्रव
३७. मधली बहीण
३८. रुचीहीन, बेचव
४०. उथळ मोठी वाटी
४१. राजवाडा
४२. प्रत्युत्तर
४३. इशुदंड, यापासून साखर बनवितात
४४. शूर
४५. खण पण कापड नव्हे
४६. श्रेष्ठ पुरुष
४९. कजाग स्त्री, आदिमाया
५१. सोन्याचे शिवकालीन नाणे
५३. हात
५५. तिरळा, काणा
५६अ. सत्त्व
५७. प्रताप, विक्रम
५९. प्रेत
६१. कलावंत
६३. मोठी जाड सतरंजी
६४. झाड
६५. चटकन रागावणारा
६६. काळ्या पाठीचे हरिण

६९. मुंबईतील एक उपनगर
७२. व्यवस्था, उद्योग
७३. समानता
७४. पेन-पन्सिलीची पेटी
७७. परिस्थिती
७८. झाडाची त्वचा
७९. पुरणाची आमटी, कोल्हापुरी मिसळीतील रस्सा
८०. पाटलाचे काम

उभे शब्द

२. पूर्ण बहिरा
३. चुकीचे (हिंदी)
४. क्षमा, दुर्लक्ष
५. चौर, फट
६. नवऱ्याचा भाऊ
७. मित्र, सोबती
९. एकूणात प्रमाण
१०. किंमत
११. पाचवीला पुजली जाणारी
१३. कापड विणण्याचे साधन
१५. पशू
१७. आकाश
१९. मूळ आधार
२१. कृष्णसखी
२२. मिठाई तयार करणारा
२३. तपासणी करणारा
२५. बारीकसारीक
२६. तारणारा
२८. काढलेली सुट्टी
३०. अत्युच्च लष्करी बहुमान
३१. पांढरे केस लपवणारा
३४. अभिनेता
३६. खुंट, आंचळ
३७. संमोहित करणारे सौंदर्य
३९. मदतनीस
४७. मोजकेपणा, मितता
४८. सरस्वतीच्या जवळील वाद्य
४९. भ्रमर, भुंगा
५०. माणुसकी
५२. नकला करणारा

५४. धपाटा
५६. न्यूनता
५६ब. प्रभात
५८. सज्जनगडचे संत
६०. मऊ पदार्थाचा आघात
६२. दही घुसळण्याचे साधन
६६. फळावरील साल
६८. रायगडावरील एक कडा
७०. धमकी
७१. पवित्र, शुद्ध
७४. मनाचा ओढा
७५. घडू, धन
७६. शिल्पक राहिलेली रक्कम

आडवे उतव

१.दाब ३.गणनभेदी ८.वास १०.भास १२.हिम
।लय १४.गरजवंत १६.रानवट १८.पारंगत
२०.नाग २१.रासभ २२.हयात २४.वडीलधारी
२६.ताई २७.टरफल २९.पाचर ३०.पर
३२.वारस ३३.जननमरण ३५.लस ३७.माई
३८.नीरस ४०.सट ४१.महाल ४२.पडसाद
४३.ऊस ४४.वीर ४५.कप्पा ४६.नरवर ४९.म
हामाता ५१.होन ५३.कर ५५.चकणा ५६अ.
कस ५७.पराक्रम ५९.कलेवर ६१.कलाकार
६३.जाजम ६४.तरु ६५.तापट ६७.काळवीट
६९.दादर ७२.कारभार ७३.समता ७४.कलम
दान ७७.हालहवाल ७८.साल ७९.कट
८०.पाटीलकी

उभे उतवे

२.बहिरभट ३.गलत ४.गय ५.भेग ६.दीर
७.सवंगडी ९.सरासरी १०.भाव ११.सटवाई
१३.माग १५.जनावर १७.नभ १९.पाया
२१.राधा २२.हलवाई २३.तपासनीस २५.लह-
नसहान २६.तारणहार २८.रजा ३०.परम
वीरचक्र ३१.कलप ३४.नट ३६.सड ३७.म
।दकता ३९.सहायक ४७.रजपज ४८.वीणा
४९.मधुकप ५०.मानवता ५२.नकलाकार
५४.रड्डा ५६.कमतरता ५६ब.सकाळ ५८.राम
दास ६०.रपका ६२.रवी ६६.टरफल ६८.टकम
क ७०.दमदादी ७१.मंगल ७४.कल ७५.दाट
७६.बाकी

मनोरंजक महाशब्दकोड्यांचा समाचार

१	२		३	४		५	६		७		८	९		१०	११
	१२	१३				१४		१५				१६	१७		
१८					१९			२०			२१				
					२२		२३		२४		२५				२६
		२७	२८					२९						३०	
३१					३२					३३		३४			
३५	३६		३७			३८		३९			४०			४१	
४२						४३								४४	
						४५					४६	४७			४८
४९			५०			५१	५२		५३	५४				५५	५६
								५६अ	५६ब			५७	५८		
५९				६०		६१			६२		६३			६४	
				६५		६६		६७		६८			६९	७०	
	७१		७२										७३		
								७४			७५				७६
७७							७८		७९			८०			

थोडक्यात/ संक्षिप्त

शुबमन गिलने आयसीसीचा मानाचा पुरस्कार जिंकत इतिहास घडवला!

मुंबई-शुबमन गिलने ऐतिहासिक कामगिरी करत मोठा विक्रम आपल्या नावे केला आहे. शुबमन गिलसाठी २०२६ हे वर्ष कमालीचं ठरलं. त्याने यंदा दोन्ही फॉर्मॅटमध्ये धावांचा पाऊस पाडत प्रत्येक मालिकेत आपल्या कामगिरीची छाप पाडली आहे. दरम्यान सप्टेंबर महिन्यातही त्याने हीच लय कायम ठेवली आणि त्याच्या या कामगिरीची दखल आयसीसीने घेतली आहे. आयसीसीच्या सप्टेंबर महिन्याचा प्लेअर ऑफ द मंथ पुरस्कार शुबमन गिलला देण्यात आला आहे.आपल्या उत्कृष्ट काम गिरीच्या बळावर, त्याने सप्टेंबर महिन्याचा प्रतिष्ठित आयसीसी पुरस्कार जिंकण्यात यश मिळवलं आहे. या पुरस्कारासाठी नामांकित झालेले त्याचे सहकारी अभिषेक शर्मा आणि झिम्बाब्वेचा स्टार खेळाडू सिकंदर रझा यांना त्याने मागे टाकलं. तसेच, हा पुरस्कार पाच वेळा जिंकणारा शुबमन गिल पहिलाच भारतीय खेळाडू ठरला आहे. सप्टेंबरमध्ये वेस्ट इंडिजविरुद्ध खेळल्या गेलेल्या एकदिवसीय मालिकेत त्याने उल्लेखनीय कामगिरी केली होती. शुबमन गिलची सप्टेंबर महिन्यासाठी मआयसीसी प्लेयर ऑफ द मंथफ म्हणून निवड करण्यात आली आहे. भारत आणि वेस्ट इंडिज यांच्यात सप्टेंबर आणि ऑक्टोबर महिन्यांत एकदिवसीय मालिका खेळली गेली; यातील पहिले दोन सामने सप्टेंबरम ध्ये झाले आणि गिलने त्या सामन्यांमध्ये ३३३ धावांचा डोंगर उभा करत जबरदस्त कामगिरी केली. पहिल्या सामन्यात गिलने ११० धावांची शानदार खेळी केली, तर दुसऱ्या सामन्यात त्याने नाबाद २२३ धावा केल्या. मात्र, ऑक्टोबरमध्ये खेळल्या गेलेल्या तिसऱ्या सामन्यात केवळ एक धाव काढून तो बाद झाला.

शफाली वर्माने दुसऱ्यांदा

पटकावला पुरस्कार

मुंबई-वेस्ट इंडिजविरुद्धच्या एकदिवसीय मालिकेत शानदार कामगिरी केल्यानंतर भारतीय कर्णधार शुभमन गिलने पाचव्यांदा मआयसीसी प्लेयर ऑफ द मंथफ पुरस्कार पटकावला आहे. त्याच वेळी, सलामीवीर शफाली वर्माने आशिया कप आणि आशियाई क्रीडा स्पर्धांमधील उत्कृष्ट कामगिरीच्या जोरावर हा पुरस्कार दुसऱ्यांदा जिंकला. एकाच क्रिकेट मंडळाच्या (बोर्डाच्या) खेळाडूंनी हे दोन्ही पुरस्कार जिंकण्याची ही पाचवी वेळ आहे आणि भारतासाठी ही तिसरी वेळ आहे. अंतिम यादीत असलेली इतर महत्त्वाची नावे: पुरुष गटात भारताचा अभिषेक शर्मा आणि झिम्बाब्वेचा कर्णधार सिकंदर रझा यांचा समावेश होता. महिला गटात श्रीलंकेची कर्णधार चमारी अथापथू आणि भारताची डावखुरी फिरकीपटू श्री चरणी यांचा विचार करण्यात आला होता. यापूर्वी जसप्रीत बुमराह आणि स्मृती मानधना (जून २०२४), तसंच अभिषेक शर्मा आणि स्मृती मानधना (सप्टेंबर २०२५) यांनी हा दुहेरी सन्मान मिळवला होता. गिलचा विक्रम : वेस्ट इंडिजची कर्णधार हेली मॅथ्यूज ही एकमेव अशी दुसरी खेळाडू आहे, जिने हा पुरस्कार पाच वेळा जिंकला आहे. गिलने यापूर्वी जानेवारी आणि सप्टेंबर २०२३, तसंच फेब्रुवारी आणि जुलै २०२५ मध्ये हा पुरस्कार जिंकला होता. तिरुवनंतपुरममधील पहिल्या एकदिवसीय सामन्यात त्याने ११० धावांची शानदार खेळी केली. त्यानंतर, त्याने १३३ चेंडूत २२३ धावा करत वेगवान द्विशतक झळकावलं होतं. भारतानं ४०६ धावांचं प्रचंड लक्ष्य आठ गडी आणि ३९ चेंडू राखून यशस्वीपणे गाठलं होतं. पुरस्कार मिळाल्याचा आनंद: गिल म्हणाला, मफ्राचव्यांदा हा पुरस्कार मिळाल्याचा मला आनंद आहे.

मुंबईची विजयी सलामी; चंदीगडला डावाने हरवत बोनस गुणांची कमाई

मुंबई-रणजी ट्रॉफीच्या एलिट गट मडीफमधील सलामीचीच्या सामन्यात गतविजेत्या मुंबई संघाने चंदीगडविरुद्ध धमाकेदार विजयाची नोंद केली आहे. वानखेडे स्टेडियमवर खेळल्या गेलेल्या या सामन्यात मुंबईने चंदीगडचा एक डाव आणि १५५ धावांनी पराभव करत स्पर्धेत बोनस गुणांसह विजयी शुरुआत केली.तीन दिवसांतच सामना संपवला मुंबईने हा सामना अवघ्या तीन दिवसांत आपल्या नावावर केला. सामन्याच्या तिसऱ्या दिवशी चंदीगडच्या दुसऱ्या डावात फलंदाजांनी काहीसा प्रतिकार करण्याचा प्रयत्न केला. अर्जुन आझ-।दने अर्धशतक झळकावले, तर पाचव्या क्रम िकावर फलंदाजी करणाऱ्या शिवम भामरीने ४४ धावांचे योगदान दिले. मात्र, मुंबईच्या शिरस्तबद्ध गोलंदाजीसमोर पाहण्या संधाचा निभाव ला-गला नाही आणि संपूर्ण संघ दुसऱ्या डावात ५२.१ षटकांत १९६ धावांवर बाद झाला. मुंबईकडून शम्स मुलानी आणि तनुष कोटियन यांनी प्रत्येकी ३ बळी टिपले. क्षेत्ररक्षणातील चुकांची चिंता कायम मोठ्या फरकाने विजय मिळवला असला, तरी मुंबईच्या क्षेत्ररक्षणाचा दर्जा पूर्णपणे निर्दोष नव्हता. रणजी ट्रॉफीच्या एलिट गट मडीफमधील सलामीच्या सामन्यात गतविजेत्या मुंबई संघाने चंदीगडविरुद्ध धमाकेदार विजयाची नोंद केली आहे. वानखेडे स्टेडियमवर खेळल्या गेलेल्या या सामन्यात मुंबईने चंदीगडचा एक डाव आणि १५५ धावांनी पराभव करत स्पर्धेत त बोनस गुणांसह विजयी शुरुआत केली.

अफगाणिस्तानचे मिशन फत्ते

१४२ षटकांची चिवट झुंझ देत रोखला पराभव

दिल्ली-चौथ्या डावात ४७९ धावांचे प्रचंड लक्ष्य मिळालेल्या अफगाणिस्तानचा बांगलादेशविरुद्ध पराभव अटळ होता. पण दीड दिवस १४२ षटकांचा चिवट प्रतिकार करत त्यांनी पराभवाला रोखलं. अफगाणिस्तानने ४८९ धावांचा पाठलाग करताना चौथ्या डावात ३४६८ अशी मजल मारली आणि सामना अनिर्णित राखला. सेदिउल्ला अटलने ३३२ चेंडूंमध्ये १११ धावांची मॅरथॉन खेळी साकारली. कर्णधार रहमत शाहने १२४ चेंडूत ५१ तर कैस अहमदने ८० चेंडूत नाबाद ४९ धावांची खेळी करत पराभव टाळला. बांगलादेशने पहिल्या डावात ३४६ धावांची मजल मारली होती. शादमन इस्लाम, तांझिद हसन आणि लिट्‌न दास यांनी अर्धशतकी खेळी केल्या. अफगाणिस्तानतर्फे मोहम्मद सलीमने ४ तर यामिनझाईने ३ विकेट्स घेतल्या. कर्णधार म्हणून पहिल्याच लढतीत रहमत शाहने नाबाद १०५ धावांची खेळी केली.

अब्दुल मलिकने ६२ धावा करत त्याला चांगली साथ दिली. मात्र बाकी फलंदाजांना मोठी खेळी करण्यात अपयश आलं. बांगलादेशकडून हसन महमूदने हॅट्रिकसह ५ विकेट्स घेतल्या. इबादत होसेनने ४ विकेट्स घेत त्याला चांगली साथ दिली. बांगलादेशने १०६ धावांची महत्त्वपूर्ण आघाडी मिळवली. बांगलादेशने दुसरा डाव ३७२ धावांवर घोषित केला. लिट्‌न दासने आक्रमक शतकी

खेळी साकारली. नजमुल हसन शंटोने ८२ धावा करत त्याला चांगली साथ दिली. बांगलादेशने अफगाणिस्तानला ४७९ धावांचं प्रचंड लक्ष्य दिलं. फिरकीला अनुकूल खेळपट्टीवर अफगाणिस्तानचा संघ झटपट गाशा गुंडाळेल असं स्थिती होती पण त्यांनी चिवट झुंज दिली. सेदिउल्ला अटल हा चौथ्या डावात शतक झळकावणारा अफगाणिस्तानचा पहिलाच

फलंदाज ठरला. कर्णधार रहमत शाहने पहिल्या डावातील फॉर्म कायम राखत अर्धशतक झळकावलं. १४२ षटकं खेळून काढत अफगाणिस्तानने अटळ वाटणारा पराभव थोपवला. बांगलादेशतर्फे मेहदी हसन मिराझ आणि इबादत होसेन यांनी प्रत्येकी ३ विकेट्स घेतल्या. या एकमेव कसोटीनंतर युएई, बांगलादेश आणि अफगाणिस्तान यांच्यात तिरंगी वनडे मालिका होणार

332
चेंडूंमध्ये
111
धावांची मॅरथॉन
खेळी

ऑस्ट्रेलियाने दक्षिण अफ्रिकेला पहिल्या कसोटीत २१४ धावांनी नमवलं

टीम इंडियाला असा होणार फायदा

दिल्ली-ऑस्ट्रेलिया आणि दक्षिण अफ्रिका यांच्यातील पहिला कसोटी सामना डारबनच्या किंग्समीड मैदानात पार पडला. हा सामना ऑस्ट्रेलियाने २१४ धावांनी जिंकला आहे. यासह वर्ल्ड टेस्ट चॅम्पियनशिप २०२७ स्पर्धेच्या अंतिम फेरीसाठी दावा पक्का केला. तर या पराभवामुळे दक्षिण अफ्रिकेला फटका तर भारताला फायदा होणार आहे. पहिल्या सामन्यात ऑस्ट्रेलियाने नाणेफेकीचा कोल जिंकला आणि प्रथम फलंदाजी स्वीकारली. हा निर्णय ऑस्ट्रेलियाच्या पथ्यावर पडला. ऑस्ट्रेलियाने पहिल्या डावात ३९० धावा केल्या. या धावांचा पाठलाग करताना दक्षिण अफ्रिकन संघाने २८४ धावांपर्यंत मजल मारली. त्यामुळे पहिल्या डावात ऑस्ट्रेलियाला

१०६ धावांची मजबूत आघाडी मिळाली. या आघाडीसह ऑस्ट्रेलियाने दुसऱ्या डावात ३१४ धावा केल्या आणि ४ विकेट हाती असताना डाव घोषित केला. यासह दक्षिण अफ्रिकेसमोर विजयासाठी ४२० धावांचं आव्हान ठेवलं. हे आव्हान गाठताना दक्षिण अफ्रिकेचा संघ २०६ धावा करू शकला. या सामन्यात ऑस्ट्रेलियाने २१४ धावांनी विजय मिळवला. दक्षिण अफ्रिकेला बसला फटका ऑस्ट्रेलिया विरुद्धचा सामना होण्यापूर्वी आणि दक्षिण अफ्रिका संघ गुणतालिकेत दुसऱ्या स्थानावर आहे. मात्र या सामन्यातील निकाल लागला आणि दक्षिण अफ्रिकेला फटका बसला आहे. दक्षिण अफ्रिकन संघाची तिसऱ्या स्थानावर घसरण झाली आहे. तर न्यूझीलंडचा

संघ दुसऱ्या स्थानावर विराजमान झाला आहे. या सामन्यापूर्वी दक्षिण अफ्रिकेची विजयी टक्केवारी ही ७५ टक्के होती. मात्र पराभव होताच विजयी टक्केवारी घटली असून ती ६० टक्के झाली आहे. तर न्यूझीलंडची विजयी टक्केवारी ७२ असल्याने दुसऱ्या स्थानावर विराजमान झाले आहेत. ऑस्ट्रेलियाने ११ सामने खेळले असून ९ सामन्यात विजय आणि २ सामन्यात पराभवाचं तोंड पाहिलं आहे. यासह विजयी टक्केवारी ही ८१.८२ इतकी झाली आहे. भारताला टॉप दोन पैकी पहिल्या स्थानावर जागा मिळवणं खूपच कठीण आहे. मात्र दुसऱ्या स्थानावर जागा मिळवू शकतात. यासाठी गुणतालिकेत पुढे असलेल्या न्यूझीलंड, दक्षिण अफ्रिका आणि गंगलादेशचा पराभव झाला, तर पथ्यावर पडेल. : या पराभवामुळे दक्षिण अफ्रिका (६०म) आता भारताच्या (५१.५२म) अधिक जवळ आली आहे. जर दक्षिण अफ्रिकेने हा सामना जिंकला असता, तर ते ७५म किंवा त्याहून अधिक गुणांसह भारतापेक्षा खूप पुढे निघून गेले असते.ऑस्ट्रेलिया (८१.८२म) मजबूत स्थितीत आहे. असं असलं तरी न्यूझीलंड (७२.२२म), दक्षिण अफ्रिका (६०म), बांगलादेश (५५.५६म) आणि भारत (५१.५२म) यांच्यात दुसऱ्या स्थानासाठीची स्पर्धा आता अत्यंत चुरशीची झाली आहे.

सिराजच्या संघाचा मोठा पराक्रम! तनय त्यागराजनच्या ९ विकेट्स, त्रिपुराचा पराभव

हैदराबाद-रणजी ट्रॉफी २०२६-२७ च्या हंगामाची सुरुवात हैदराबाद संघाने अत्यंत दणदणीत आणि शानदार पद्धतीने केली आहे. स्टार वेगवान गोलंदाज मोहम्मद सिराज याच्या नेतृत्वाखाली खेळणाऱ्या हैदराबादने त्रिपुराचा एक डाव आणि ४० धावांनी दारुण पराभव केला. या विजयासह हैदराबादने नव्या हंगामात आपली मजबूत दावेदारी सिद्ध केली आहे. सामन्याच्या तिसऱ्या दिवशी मंगळवारी त्रिपुराचा संघ पुढे खेळण्यासाठी उतरला. दुसऱ्या दिवशी त्यांची धावसंख्या १०७ धावांवर ७ गडी बाद अशी बिकट होती. आजच्या सत्रात हैदराबादच्या गोलंदाजांनी उर्वरित फलंदाजांना अगदी कमी वेळात बाद केले. त्रिपुराचा संपूर्ण संघ दुसऱ्या डावात अवघ्या १२० धावांवर ऑलआऊट झाला. यादरम्यान त्रिपुराने केवळ ६.२ षटकांत आपल्या अखेरच्या ३ विकेट्स गमावल्या. या सामन्याच्या विजयाचा खरा हिरो डावखुरा फिरकी गोलंदाज तनय त्यागराजन ठरला. त्याने आपल्या फिरकीच्या जाळ्यात त्रिपुराच्या फलंदाजांना अडकवत सामन्यात एकूण ९ बळी टिपले. पहिल्या डावात त्रिपुराचा डाव १३४ धावांवर संपुष्टात आला होता, ज्यामध्ये हैदराबादने प्रत्युत्तरात पहिल्या डावात २१४ धावा करून मोठी आघाडी घेतली होती. दुसऱ्या डावात तनय त्यागराजनने तब्बल ६ विकेट्स घेत विजयावर शिक्षामोर्तब केले. कर्णधार मोहम्मद सिराजने पहिल्या डावात कोणतीही विकेट घेतली नसली, तरी दुसऱ्या डावात कडक मारा करत २ महत्त्व-ाचे फलंदाज बाद केले. याशिवाय, हैदराबादच्या पहिल्या डावात तन्मय अग्रवाल आणि पदार्पण करणारा फलंदाज रुथिक यादव यांनी झळकावलेली अर्धशतके संघासाठी अत्यंत महत्त्वाची ठरली. शेवटच्या सत्रात सेंट्र सरकार आणि परवेझ सुलतान यांनी काही वेळ संघर्ष केला, परंतु तो अपुरा ठरला. या दणदणीत विजयामुळे हैदराबाद संघाने रणजी करंडक स्पर्धेच्या नव्या हंगामात आपले मनसुबे स्पष्ट केले असून आगामी सामन्यांसाठी आपला आत्मविश्वास उंचावला आहे.

पाकिस्तानी खेळाडूंबरोबर नाव दाखवल्याने शिखर धवन संतप्त; कायदेशीर कारवाई करणार

नवी दिल्ली-टीम इंडियाचा माजी सलामीवीर शिखर धवनने त्याचं नाव पाकिस्तानच्या खेळाडूंबरोबर घेतल्याने वर्ल्ड टी२० कॉन्टिनेंट स्पर्धेच्या संयोजकांविरुद्ध कायदेशीर कारवाईचा इशारा दिला आहे. सोशल मीडियावर केलेल्या पोस्टमध्ये शिखरने यासंदर्भात माहिती दिली आहे. चाहत्यांनी कोणत्याही अफवांवर विश्वास ठेऊ नये आणि चुकीच्या बातम्या पसरवू नये अशी विनंती त्याने केली आहे. शिखर या स्पर्धेत एशिया वॉरियर्स संघाकडून खेळणार आहे असं पोस्टमध्ये म्हटलं होतं. या संघात पाकिस्तानचेही खेळाडू आहेत. या स्पर्धेशी कोणताही संबंध नाही आणि यात खेळत नसल्याचं धवनने म्हटलं आहे. 'वर्ल्ड टी२० कॉन्टिनेंट कप स्पर्धेत नाव असल्याचं माझ्या निर्दर्शनास आलं. मला माहिती किंवा कल्पना देता संयोजकांनी मी या स्पर्धेत खेळणार असल्याचं म्हटलं आहे. माझे विधि सल्लागार यासंदर्भात संयोजकांवर कारवाई करतील. प्रसारमाध्यमांना आणि चाहत्यांना विनंती आहे की त्यांनी अफवांवर विश्वास ठेऊ नये. चुकीच्या माहितीवर आधारित वृत्तांकन करू नये. तुमच्या सदोदित पाठिव्यासाठी मनापासून ऋणी आहे', असं धवनने म्हटलं आहे. दरम्यान शिखर धवनसह एशिया वॉरियर्स संघात राहुल शर्मा, गुरकीत सिंग मान, अभिमन्यू मिथुन यांचही नाव होतं. एशिया वॉरियर्सच्या २४ सदस्यीय संघात सोहेल तन्वीर, इफ्तिकार अहमद, मुहम्मद इम्रान खान या पाकिस्तानच्या माजी खेळाडूंचा समावेश आहे. धवनचं नाव पाकिस्तानच्या खेळाडूंबरोबर दाखवण्यात आल्याने अनेकांनी आश्चर्य व्यक्त केलं. या संघात उपुल

थारंगा, दिमुथ करुणारत्ने, दिलहारा लोकुटिये, निसला गमागे, लहिरु थिरिमाना, रुबेल हुसेन, महमदुल्ला रियाझ, इम्रूल कैयस, सूरज कुमार, समीउल्ला शिनवारी, सोहेब मकसूद, अविष्का परेरा, उस्मान कादीर यांचा समावेश आहे. श्रीलंकेचे माजी कर्णधार मर्वन अट्टापट्टू या संघाचे प्रशिक्षक तर सुमीत राणा सहाय्यक प्रशिक्षक आहेत. भारत पाकिस्तान संबंधासंदर्भात धवनने नेहमीच आक्रमक भूमिका घेतली आहे. पुलवामा हल्ल्याला प्रत्युत्तर म्हणून भारताने पाकिस्तानवर सर्जिकल स्ट्राईक केला होता. त्यावेळी शिखर व्यक्त झाला होता. 'भारताने दहशतवादविरोधात ठाम भूमिका घेतली आहे. भारत माता की जय', असं धवनने लिहिलं होतं. आणखी एका पोस्टमध्ये धवनने पाकिस्तानच्या दहशतवादाला खतपाणी घालण्याच्या भूमिकेवर जोरदार टीका केली होती.

सेवा संकल्प अभियानाअंतर्गत लातूर जिल्ह्यात आयुष्मान भारत डिजिटल मिशनला गती !

लातूर/जिमाका : जिल्ह्यामध्ये आयुष्मान भारत संख्यात्मक आरोग्य अभियानाअंतर्गत (एबीडीएम) आर-गेय सेवांचे बळकटीकरण करण्यासाठी आणि संख्यात्मक नोंदणी प्रक्रियेला गती देण्यासाठी जिल्हा आरोग्य प्रशासनाकडून विशेष पावले उचलली जात आहेत. या अभियानाच्या सद्यस्थितीचा आढावा घेण्यासाठी आणि पुढील नियोजनासाठी जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. बालाजी शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली सर्व तालुका आरोग्य अधिकाऱ्यांची आढावा बैठक घेण्यात आली असून,

आपापल्या कार्यक्षेत्रात जास्तीत जास्त आरोग्य सुविधा नोंदणी (एचएफआर) आणि आरोग्य व्यावसायिक नोंदणी (एचपीआर) करून घेण्याबाबत सूचना व मार्गदर्शक सूचना देण्यात आल्या आहेत.

या अभियानाअंतर्गत जिल्ह्यातील सर्व शासकीय व खाजगी रुग्णालये, प्राथमिक आरोग्य केंद्रे, उपकेंद्रे, दव-खाने, निदान केंद्रे (प्रयोगशाळा), औषधालये आणि औषध दुकाने यांची एकाच राष्ट्रीय नोंदणीपुस्तकात नोंद केली जात असून, नोंदणी पूर्ण झाल्यावर प्रत्येक

संस्थेला एक अद्वितीय आरोग्य सुविधा नोंदणी क्रमांक (एचएफआर आयडी) मिळणार आहे, ज्यामुळे नागरिकांना अधिकृत आरोग्य संस्थांची माहिती एका क्लिकवर उपलब्ध होईल. तसेच वैद्यकीय क्षेत्रात कार्यरत असणारे सर्व डॉक्टर (लोपंथी, आयुर्वेद, होमिओपंथी, युनानी इत्यादी), परिचारिका, वैद्यकीय सहाय्यक कर्मचारी, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ व इतर आरोग्य कर्मचाऱ्यांची आरोग्य व्यावसायिक नोंदणी (EMn-rAma) अंतर्गत संख्यात्मक नोंदणी करून त्यांना आरोग्य व्यावसायिक नोंदणी

क्रमांक (एचपीआर आयडी) दिला जात असून, यामुळे देशात प्रमाणित वैद्यकीय व्यावसायिकांचा सुरक्षित माहितीसंग्रह (डेटाबेस) तयार होणार आहे.

या प्रक्रियेसाठी सर्व शासकीय व खाजगी संस्थांचे चालक आणि वैद्यकीय व्यावसायिकांनी आयुष्मान भारत संख्यात्मक आरोग्य अभियानाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर जाऊन आधार कार्ड, व्यावसायिक परिषदेचे नोंदणी प्रमाणपत्र आणि आधारशी जोडलेल्या भ्रमणध्वनी क्रमांकाच्या साहाय्याने आपली ऑनलाईन नोंदणी पूर्ण करावी.

लातूर जिल्ह्याने या अभियानात आतापर्यंत उल्लेखनीय कामगिरी केली असून, सद्यस्थितीत जिल्ह्यात एकूण १,३७० आरोग्य संस्थांची नोंदणी, ४,४३० आरोग्य कर्मचाऱ्यांची नोंदणी तसेच १८.० लाख 'आभा कार्ड' (आयुष्मान भारत आरोग्य खाते) तयार झाले आ-हेत; यामध्ये १,४१४ डॉक्टर, १,०९२ परिचारिका आणि १,९२४ औषधनिर्माण शास्त्रज्ञांच्या नोंदणीचा समावेश आहे.

लातूरचे जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड आणि जिल्हा परिषदेचे

मुख्य कार्यकारी अधिकारी राहुलकुमार मीना यांच्या संयुक्त मार्गदर्शनाखाली हे अभियान राबवण्यात येत आहे.

आरोग्य यंत्रणा अधिक पारदर्शक आणि गतिमान करण्यासाठी जिल्ह्यातील सर्व आरोग्य संस्था, डॉक्टर, परिचारिका व औषधनिर्माण शास्त्रज्ञांनी तातडीने नोंदणी पूर्ण करावी आणि नागरिकांनी आपले 'आभा कार्ड' (आयुष्मान भारत आरोग्य खाते कार्ड) काढून घ्यावे, असे आवाहन जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. बालाजी शिंदे यांनी केले आहे.

दुष्काळ निवारणासाठी दिर्घकालीन उपायोजना राबवाव्यात माजी मंत्री आ. संभाजी पाटील निलंगेकर यांची दुष्काळ संदर्भात जिल्हाधिकाऱ्यांशी बैठक

लातूर/प्रतिनिधी: लातूर शहरासह जिल्ह्यात दुष्काळी परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे शेतकरी आणि सर्वसामान्य नागरीक मोठ्या संकटात सापडले आ-हेत. या परिस्थितीशी सामना करण्यासाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वातील सरकार आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना करीतच आहे. त्या अनुषंगाने प्रशासनाने तत्परतेने कार्यरत राहून उपाययोजना करणे अपेक्षित असल्याचे स्पष्ट करत याकरिता जिल्ह्यातील प्रत्येक लोकप्रतिनिधींनींनी शेतकरी व नागरिकांपर्यंत पोहोचत त्यांच्या व्यथा जाणून घेणे आवश्यक आहे. यासाठी प्रशासन आणि लोकप्रतिनिधी यांनी एकत्रित येवून या संकटाचा सामना करण्यासाठी सर्वसामान्यांना दिलासा देण्याकरिता तात्कालिन व दिर्घकालीन उपाययोजना करणे आवश्यक असल्याचे माजी मंत्री आ. संभाजी पाटील निलंगेकर यांनी सांगितले.

लातूर जिल्ह्यात निर्माण झालेल्या अत्यंत गंभीर दुष्काळी परिस्थितीबाबत माजी मंत्री आ. संभाजी पाटील निलंगेकर यांनी जिल्हाधिकारी कार्यालयात

उच्चस्तरीय बैठक घेतली. जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बाष्टेवाड यांच्यासह विविध शासकीय विभागांच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीत पार पडलेल्या या बैठकीत दुष्काळ निवारणासाठी अल्पकालीन आणि दीर्घकालीन उपाययोजना राबवण्यावर सखोल चर्चा करण्यात आली. यावेळी माजी मंत्री आ. निलंगेकर बोलत होते.

जिल्ह्यात दिवसेंदिवस वाढणारी टंचाई लक्षात घेता, पाण्याचं योग्य नियोजन, पाण्याची बचत, शेत तिथं काम आणि पाण्याचे नैसर्गिक व कृत्रिम स्रोत जिवंत ठेवणे या प्रमुख सूत्रांवर आधारित प्रशास-नाने युद्धा पातळीवर काम करण्याची गरज असल्याचे त्यांनी या वेळी सांगितले. ग्रामीण भागातील शेतकरी आणि मजुरांचे जीवनमान टिकवून ठेवण्यासाठी प्रशासनाने तातडीने ठोस पावले उचलावीत अशी ठाम भूमिका या बैठकीत मांडली. बैठकीत प्रामुख्याने शेतकऱ्यांच्या आर्थिक आणि सामाजिक प्रश्नांवर सविस्तर चर्चा झाली. येत्या दसरा आणि दिवाळीच्या सण-उत्सवांच्या काळात शेतकरी वर्ग आर्थिक

अडचणीत सापडू नये, यासाठी त्यांना शासनाकडून थेट आर्थिक मदत तातडीने मिळावी आणि प्रलंबित असलेली पीक विम्याची रक्कम तात्काळ वितरीत करण्यात यावी अशी मागणी आ. निलंगेकर यांनी केली. याशिवाय, जिल्ह्यात पाण्याची भीषण टंचाई असल्याने पशुधन वाचवणे हे मोठे आव्हान बनले आहे. ही बाब लक्षात घेऊन प्रशासनाने तातडीने विविध भागात चारा छावण्या किंवा चारा बँक सुरू करून जनावरांना मोफत चारा व पाणी उपलब्ध करून देणे गरजेचे असल्याचे सांगितले.

ग्रामीण भागातील मजुरांच्या हाताला काम मिळवून देण्यासाठी 'मागेल त्याला काम' या धोरणांतर्गत रोजगार हमी योजनेतून जलसंधारण, तलाव रूंदीकरण आणि गाळ काढण्याची कामे मोठ्या प्रमाणावर सुरू करण्याची आग्रही मागणीही त्यांनी केली. तसेच दुष्काळामुळे कोलमडलेल्या शेतकरी कुटुंबातील मुलांच्या उच्च शिक्षणात पैशांअभावी खंड पडू नये, यासाठी दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक शुल्क माफ करून

त्यांच्यासाठी विशेष आर्थिक तरतूद करावी असेही आ. निलंगेकर यांनी बैठकीत स्पष्ट केले.

ग्रामीण भागातील महिला बचत गट आणि महिलांवर असलेल्या स्मॉल फायनान्स व इतर कर्जांच्या सक्तीच्या परतफेडीचा मुद्दाही या बैठकीत प्रकर्षाने मांडत आ. निलंगेकर यांनी या सक्तीच्या वसुलीमुळे महिला आणि त्यांची कुटुंबे मानसिक तणावात आहेत, त्यामुळे प्रशासनाने या प्रकरणात तातडीने हस्तक्षेप करून सक्तीच्या परतफेडीला स्थगिती देऊन धोरणात्मक दिलासा द्यावा, अशी मागणी करण्यात आली. यासोबतच, साखर कारखान्यांनी ऊस कापणीसाठी यंत्रांचा वापर करण्याऐवजी मजुरांना प्राधान्य दिल्यास मजुरांच्या हाताला रोजगार मिळेल आणि जनावरांच्या चाजण्यासाठी उसाचा वाडा उपलब्ध होईल, याकडे प्रशासनाने लक्ष वेधण्यात आले.

पाण्याचा अपव्यय टाळण्यासाठी आणि उपलब्ध पाण्याचा कार्यक्षम वापर करण्यासाठी शेतकऱ्यांना सूक्ष्म सिंचनासाठी म्हणजे तुषार व ठिबक सिंचनासाठी १००% अनुदान देण्यात यावे, तसेच जिल्ह्यातील धरणांमधील गाळ काढून जलप्रकल्पांची साठवण क्षमता वाढवण्यात यावी, अशा महत्त्वपूर्ण सूचनाही बैठकीत करण्यात आल्या. शेवटी, ग्रामीण भागात शाश्वत रोजगाराची निर्मिती करण्यासाठी कृषीपूरक उद्योग, ग्रामीण पशुधन उद्योजकता आणि शेतकरी उत्पादक कंपन्यांना शासकीय पातळीवर प्रोत्साहन देऊन भरीव आर्थिक पाठबळ पुरवण्याची मागणीही शेवटी आ. संभाजी पाटील निलंगेकर यांनी केली.

बैठकीनंतर पत्रकारांशी बोलताना संभाजी पाटील निलंगेकर यांनी स्पष्ट केले की, सध्याच्या कठीण परिस्थितीत राजकीय मतभेद बाजूना ठेवून शेतकरी आणि मजुरांच्या पाठीशी खंबीरपणे उभे राहणे हे सर्वांचे कर्तव्य आहे. प्रशासकीय पातळीवर या सर्व मागण्यांचा पाठपुरावा सातत्याने सुरू राहील आणि

कोणत्याही परिस्थितीत या संकटकाळात बळीराजाला वाजयावर सोडले जाणार नाही. प्रशासनाकडूनही या सर्व मागण्यांवर सकारात्मक विचार करून तातडीने आवश्यक ती कार्यवाही करण्याचे आश्वासन देण्यात आले आहे.

यावेळी संजय दोरवे, दगडू साळुंके, मंगेश पाटील, निलंगा नगराध्यक्ष संजय हलगरकर, माजी नगराध्यक्ष बाळासाहेब शिंगाडे, शिरूर अनंतपाळचे पं.स. सभापती संजय सुर्यवंशी, देवणी पं.स. सभापती अंकिता पाटील, निलंगा पं.स. सभापती सुनिता वाघमारे, शिरूर अनंतपाळ तालुकाध्यक्ष माधव बिरादार, देवणी तालुकाध्यक्ष शिवराज बिरादार, देवणी कूडबा सभापती सदाशिव पाटील, शिरूर अनंतपाळ कूडबा प्र. सभापती गोविंद विलकुंरे, प्रशांत पाटील जवळगेकर, जि. प. सदस्य रामलिंग शेंरे, नगरसेवक संतोष शेटे, गणेश धुमाळे, आर्दीसह पदाधिकारी व लोकप्रतिनिधी यांची उपस्थिती होती.

लातूर शहरासाठी विशेष उपाय योजना आवश्यक

दुष्काळामुळे निर्माण झालेल्या पाणीटंचाईची सर्वाधिक झळ लातूर शहराला बसणार असल्याचे निदर्शनास आणून देत आ. संभाजी पाटील निलंगेकर यांनी लातूर शहराच्या पाणीपुरवठ्यासाठी विशेष उपाययोजना आवश्यक असल्याचे सांगितले. शहराला पाणीपुरवठा करणाऱ्या मांजरा धरणात अतिशय अल्पसाठा शिल्लक असून या पाण्याचे काटेकोरपणे नियोजन करून पाणीचोरी आणि गळती रोखण्यासाठी मनपा प्रशासनाने कठोर पाऊले उचलणे गरजेचे असल्याचे सांगितले. ग्रामीण भागात काही प्रमाणात पाणी उपलब्ध होण्याची शक्यता असली तरी लातूर शहरात मात्र तशी कोणतेही स्रोत नसल्यामुळे मनपाने यासाठी विशेष उपाययोजना करणे आवश्यक असल्याचे आ. निलंगेकर यांनी सांगितले.

क्षयरोग रुग्णांची नि-क्षय प्रणालीवर नोंदणी करणे अनिवार्य- जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड

लातूर/जिमाका: जिल्ह्यातील सर्व खाजगी वैद्यकीय व्यावसायिकांनी क्षयरोग (टी.बी.) रुग्णांच्या अनिवार्य नोंदणी (टी.बी. नोटिफिकेशन) प्रक्रियेचे तंतोतत पालन करावे, असे आवाहन जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांनी केले आहे. त्यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हाधिकारी कार्यालयात आयोजित टी.बी. फोरम, टीबीमुक्त भारत अभियान कमिटी, टीबी फोरम कमिटी बैठक नुकतीच झाली.

या बैठकीस अतिरिक्त जिल्हाधिकारी श्रीमती शिल्पा करमकर, जिल्हा परिषद लातूरचे सहाय्यक गट विकास अधिकारी एस. एम. कानडे, जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. सुनीता पाटील, अधिष्ठाता डॉ. उदय मोहिते, कुष्ठरोग अधिकारी डॉ. बालाजी बरुरे, डी.आर.सी.एच.ओ. डॉ. नितीन बोडके, आर.एम.ओ. डॉ. अशोक साडा, जिल्हा क्षयरोग अधिकारी डॉ. एस. एन.

तांबारे, जागतिक आरोग्य संघटनेचे सल्लागार डॉ. दासगुप्ता, जिल्हा क्षयरोग केंद्राचे वैद्यकीय अधिकारी डॉ. संतोष हिंडोळे, जिल्ह्यातील सर्व वैद्यकीय अधीक्षक व वैद्यकीय अधिकारी, एम.आय.एम. एस.आर. वैद्यकीय महाविद्यालयातील डॉ. राजकुमार तोष्णीवाल तसेच जिल्हा क्षयरोग केंद्रातील अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते.

राष्ट्रीय क्षयरोग निर्मूलन कार्यक्रमांतर्गत क्षयरोगाचे वेळेवर निदान करणे, योग्य उपचार देणे, उपचारांमध्ये सातत्य ठेवणे, संपर्क तपासणी करणे तसेच रुग्ण व त्यांच्या कुटुंबीयांना आवश्यक आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देणे यासाठी क्षयरोग रुग्णांची नोंदणी अनिवार्य करण्यात आली आहे. भारत सरकारच्या आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालयाच्या ७ मे २०१२ रोजीच्या आदेशानुसार सर्व सार्वजनिक व खाजगी आरोग्य सेवा पुरवठादारांनी निदान झालेल्या किंवा उपचार सुरू असलेल्या प्रत्येक क्षयरोग रुग्णाची माहिती स्थानिक सार्वजनिक आरोग्य प्राधिकरणाकडे नोंदवणे बंधनकारक आहे. यामध्ये सरकारी व खाजगी रुग्णालये, क्लिनिक्स, नर्सिंग होम्स, प्रयोगशाळा, बिगर शासकीय संस्था आणि वैयक्तिक वैद्यकीय व्यावसायिकांचा समावेश होतो.

तसेच २१ जुलै २०१५ च्या सुधारित अधिसूचनेनुसार वैद्यकीय व्यावसायिक, दवाखाने, रुग्णालये आणि नर्सिंग होम्स यांनी क्षयरोग रुग्णांची माहिती नोंदवणे अपेक्षित आहे. या नोंदणीनंतर रुग्णाच्या

उपचाराचा पाठपुरावा करणे, समुपदेशन करणे, उपचारांचे काटेकोर पालन करून घेणे आणि संपर्क शोधणे यासारख्या सार्वजनिक आरोग्याच्या महत्त्वाच्या कार्यवाहीसाठी नि-क्षय प्रणालीमध्ये ही सर्व माहिती नोंदवली जाते. त्यामुळे निदान झालेल्या प्रत्येक क्षयरोग रुग्णाची नि-क्षय प्रणालीवर अनिवार्यपणे नोंदणी करावी. खाजगी रुग्णालयात क्षयरोगाचे उपचार सुरू असल्यास त्या रुग्णाची सर्व माहिती नि-क्षय प्रणालीमध्ये भरणे आवश्यक आहे. यासाठी संबंधित संस्था किंवा रुग्णालयाने नि-क्षय आरोग्य सुविधा वापरकर्ता व खाजगी सेवा पुरवठादार नोंदणी पूर्ण करून अधिकृत प्रवेशप्रणालीचा (लॉगिन) वापर करावा. यामध्ये रुग्णाची वैयक्तिक माहिती, निदानाची माहिती, उपचारांची माहिती व वैद्यकीय तपासणी अहवाल अचूकपणे नोंदवावेत.

रुग्णाची नोंदणी केल्यानंतर संबंधित जिल्हा क्षयरोग अधिकारी किंवा तालुका स्तरावरील राष्ट्रीय क्षयरोग निर्मूलन कार्यक्रम यंत्रणेशी सातत्याने समन्वय ठेवावा. रुग्णाच्या उपचारादम्यान आवश्यक पाठपुरावा, उपचारांचे नियम पालन आणि संपर्क शोधण्याच्या कामात शासकीय यंत्रणेला संपूर्ण सहकार्य करावे. क्षयरोग रुग्णांची नोंदणी न करणे, अपूर्ण माहिती देणे किंवा अनिवार्य प्रक्रियेचे पालन न करणे याबाबत सक्षम प्राधिकरणाकडून संबंधित कायदे, शासन आदेश व नियमानुसार कायदेशीर कारवाई केली जाऊ शकते, असे यावेळी स्पष्ट करण्यात आले .

बसच्या धडकेत पादचारी जखमी

लातूर : मॉर्निंग वॉक दरम्यान रस्ता ओलांडणाऱ्या ५२ वर्षीय पादचाऱ्याला भरधाव एसटी बसने जोराची धडक देऊन गंभीर जखमी केल्याची घटना अंबाजोगाई रोडवरील एका लंच होमजवळ घडली. ९ ऑक्टोबर रोजी सकाळी संपतराव भीमा घोडके हे रस्ता ओलांडत असताना, छत्रपती संभाजीनगर डेपोच्या बसने त्यांना धडक दिली. याप्रकरणी मुलगा सुनील घोडके याच्या फिर्यादीवरून एमआयडीसी पोलिस ठाण्यात गाडी चालवणाऱ्या बस चालकाविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलिस अधित तपास करीत आहेत.

लातूर येथील संतोषी मातेच्या मंदिरात नवरात्रौनिमित्त औराद (शहा) येथील एलआयसी एंजंट रितेश खंडेलवाल व सौ. पिकी खंडेलवाल यांच्याहस्ते मनोभावी पुजा करतानाचे छायाचित्र